

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 011-9034/2023-1
6. октобар 2023. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 06.10.2023

Opis	Broj	Prejeto	Broj
03	011-1917/23		

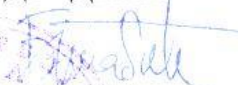
НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

Влада, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), подноси Народној скупштини Предлог закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, с предлогом да се узме у претрес.

За представника Владе у Народној скупштини одређена је Ирена Вујовић, министар заштите животне средине, а за поверенике Сандра Докић, државни секретар у Министарству заштите животне средине, Александар Дујановић, државни секретар у Министарству заштите животне средине, Сара Павков, државни секретар у Министарству заштите животне средине, Александра Имширагић-Ђурић, помоћник министра заштите животне средине и Зоран Тошовић, самостални саветник у Министарству заштите животне средине.

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић

4100323.004/48

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет и циљеви

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, начин и поступак вршења процене утицаја на животну средину (у даљем тексту: стратешка процена), стратегија и програма који се доносе у складу са законом којим се уређује плански систем (у даљем тексту: програми), просторних и урбанистичких планова дефинисаних законом којим се уређује просторно и урбанистичко планирање, као и планова и основа који се доносе у складу са другим законима (у даљем тексту: планови) у поступку припреме и усвајања планова и програма.

Изузеци од примене

Члан 2.

Одредбе овог закона не односе се на планове и програме намењене одбрани земље, на планове и програме намењене ублажавању и отклањању последица елементарних непогода, финансијске, буџетске планове и планове развоја докумената јавних политика који се доносе на основу закона којим се уређује плански систем.

Значење израза

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) планови и програми јесу сви развојни или други планови и програми, основе, стратегије, укључујући и њихове измене, које припрема и/или усваја орган на републичком, покрајинском или локалном нивоу, или које надлежни орган припрема за одговарајући поступак усвајања у Народној скупштини или Влади, односно скупштини или извршном органу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, плански документи јавних политика који се доносе на основу закона којим се уређује плански систем, планови и програми чија се израда суфинансира из предприсупних фондова Европске уније, као и планови и програми који се доносе на основу прописа (у даљем тексту: планови и програми);

2) стратешка процена утицаја одређених планова и програма на животну средину обухвата припрему извештаја о стратешкој процени, спровођење поступка консултација јавности и заинтересованих органа и организација, уважавање извештаја и резултата консултација у поступку одлучивања и доношења или усвајања одређених планова и

програма, као и пружање информација и података о донетој одлуци јавности и заинтересованим органима и организацијама;

3) извештај о стратешкој процени је документ који је саставни део планске документације која се прилаже уз план или програм и садржи идентификацију, опис, вредновање и процену могућих непосредних, посредних, секундарних, кумулативних, прекограничних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, трајних и привремених, позитивних и негативних значајних утицаја на животну средину ради реализације плана и програма, као и главне варијанте које је орган надлежан за припрему плана и програма разматрао у односу на циљеве и географски обухват плана или програма чије доношење предлаже;

4) заинтересовани органи и организације јесу органи и организације Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе који, у складу са својим надлежностима, имају интерес у доношењу одлука које се односе на заштиту животне средине и здравља људи;

5) јавност обухвата једно или више физичких или правних лица, њихова удружења, организације или групе;

6) заинтересована јавност обухвата јавност на коју утиче или може да утиче план или програм и/или која има интерес у доношењу одлука које се односе на заштиту животне средине, укључујући удружења грађана која се баве заштитом животне средине и која су регистрована у складу са законом;

7) еколошка мрежа је кохерентна, функционално и просторно повезана целина успостављена ради очувања типова станишта од посебног значаја за заштиту, обнављање и/или унапређивање нарушених станишта и за очување станишта дивљих врста флоре и фауне, а чине је еколошки значајна подручја, еколошки коридори и заштитна зона тамо где је потребна да штити еколошки значајна подручја и еколошке коридоре од могућих штетних спољних утицаја, у складу са прописима којима се уређује заштита природе;

8) оцена прихватљивости за еколошку мрежу (у даљем тексту: оцена прихватљивости) је поступак којим се утврђују, описују и процењују могући значајни утицаји које план и програм самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, може да има на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже, а састоји се из претходне и главне оцене прихватљивости;

9) мрежна енергија је део тржишта Енергетске заједнице у области производње, дистрибуције, снабдевања и преноса електричне енергије, гаса и нафте у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација („Службени гласник РС”, број 62/06).

Начела стратешке процене

Члан 4.

Основна начела стратешке процене јесу:

1) начело одрживог развоја - одрживи развој јесте усклађен систем техничко-технолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју у коме се на принципима економичности и разумности користе природне и створене вредности са циљем да се сачува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације.

Разматрањем и укључивањем битних аспеката животне средине у припрему и усвајање одређених планова и програма и утврђивањем услова за очување вредности природних ресурса и добара, предела, биолошке, геолошке и предеоне разноврсности, дивљих биљних и животињских врста и аутохтоних екосистема, циљева очувања и целовитости еколошке мреже, односно рационалним коришћењем природних ресурса доприноси се циљевима одрживог развоја;

2) начело интегралности - политика заштите животне средине која се реализује доношењем планова и програма заснива се на укључивању услова заштите животне средине, односно очувања и одрживог коришћења биолошке, геолошке и предеоне разноврсности у одговарајуће секторске и међусекторске програме и планове;

3) начело предострожности - свака активност мора бити спроведена на начин да се спрече или смање негативни утицаји одређених планова и програма на животну средину пре њиховог усвајања, обезбеди рационално коришћење природних ресурса и сведе на минимум ризик по здравље људи, животну средину и материјална добра узимајући у обзир доступне научне чињенице које указују на могуће ризике. Недостатак пуне научне извесности у погледу ризика неће бити узет као основ за одустајање од планирања спровођења сразмерних мера које могу спречити наступање штете по здравље људи, животну средину и материјална добра;

4) начело хијерархије и координације - процена утицаја планова и програма се на различитим хијерархијским нивоима на којима се доносе планови и програми.

У поступку стратешке процене планова и програма повећани степен транспарентности у одлучивању обезбеђује се узајамном координацијом надлежних и заинтересованих органа у поступку давања сагласности на стратешку процену, кроз консултације, односно обавештавања и давања мишљења на план или програм;

5) начело избегавања двоструке процене – релевантни подаци о утицајима који су изведени у раније спроведеним поступцима стратешке процене утицаја могу се користити за потребе процене значајних утицаја планова и програма који припадају истој хијерархијској структури у циљу избегавања двоструке процене већ довољно утврђених значајних утицаја на одређене чиниоце животне средине. Подаци из раније спроведених стратешких процена морају да буду ажурни, поуздани и приказани на начин да на основу

њих могу поуздано да се утврде, опишу и процене одређени постојећи утицаји планова и програма на чиниоце животне средине;

б) начело јавности - у циљу информисања јавности о одређеним плановима и програмима и о њиховом могућем утицају на животну средину, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме и доношења или усвајања планова и програма, јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања плана и програма имати приступ информацијама које се односе на те планове и програме или њихове измене.

II. ПОСТУПАК СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Предмет стратешке процене

Члан 5.

Стратешка процена врши се обавезно за планове и програме када постоји могућност да њихова примена изазове значајне негативне последице по животну средину, и то за:

1) планове и програме који се припремају у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, рударства, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, климатских промена, којима се успоставља оквир за одобравање пројеката одређених прописима којима се уређује поступак процене утицаја на животну средину;

2) планове и програме који подлежу оцени прихватљивости за еколошку мрежу у складу са прописима којима се уређује заштита природе;

3) планове и програме који се припремају за мрежну енергију којима се успоставља оквир за одобравање стратешких енергетских пројеката у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација.

Одлуку о стратешкој процени за планове и програме из става 1. овог члана којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена планова и програма, као и за планове и програме који нису наведени у ставу 1. овог члана, доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако, на основу критеријумима прописаних овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

Критеријуми

Члан 6.

Критеријуми за утврђивање могућих значајних непосредних и посредних утицаја на животну средину спровођења планова и програма и доношење одлуке о потреби израде стратешке процене из члана 5. став 2. овог закона садржани су у Прилогу 1, који је одштампан уз овај закон и чини његов саставни део.

Орган надлежан за припрему плана и програма примењује критеријуме из става 1. овог члана за одређивање питања, проблема и релевантних података које мора да обухвати извештај о стратешкој процени за планове и програме из члана 5. овог закона.

Хијерархијски оквир и основа и избегавање двоструке процене

Члан 7.

Стратешка процена се спроводи на основу нивоа, врсте, циљева, садржаја и географског обухвата плана и програма.

Ако је план и програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена спроводи се у складу са смерницама стратешке процене плана и програма вишег хијерархијског нивоа.

Орган надлежан за припрему плана и програма може узети у обзир релевантне информације и податке раније спроведене стратешке процене планова и програма који припадају истој хијерархијској структури за одређивање релевантних информација које мора да обухвати извештај о стратешкој процени у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних утицаја на животну средину.

Подаци из раније спроведених стратешких процене морају да буду ажурни, поуздани и приказани на начин да на основу њих могу поуздано да се утврде, опишу и процене одређени могући утицаји планова и програма на чиниоце животне средине.

Фазе у поступку стратешке процене

Члан 8.

Поступак стратешке процене спроводи се у току израде нацрта плана и програма пре утврђивања предлога плана и програма и његовог упућивања у поступак доношења, на начин прописан овим законом.

Поступак стратешке процене састоји се од следећих фаза:

1) припремна фаза која обухвата:

(1) одлучивање о спровођењу поступка стратешке процене и обавештавање јавности о одлуци,

(2) избор израђивача извештаја о стратешкој процени,

(3) учешће заинтересованих органа и организација у одлучивању о спровођењу поступка стратешке процене,

(4) сагласност на предлог одлуке да се не спроводи поступак стратешке процене;

2) израда извештаја о стратешкој процени;

3) одлучивање које се врши на основу:

(1) мишљења органа надлежног за заштиту животне средине,

(2) учешћа заинтересованих органа и организација,

(3) учешћа јавности,

(4) прекограничних консултација,

(5) извештаја о резултатима учешћа заинтересованих органа и организација и јавности,

(6) оцене извештаја о стратешкој процени,

(7) сагласности на извештај о стратешкој процени.

1. Припремна фаза

Одлучивање о спровођењу поступка стратешке процене и обавештавање јавности

Члан 9.

Одлуку о спровођењу поступка стратешке процене доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.

Одлука из става 1. овог члана садржи нарочито:

1) податке о врсти плана и програма складу са чланом 5. овог закона;

2) податке о разлозима, циљевима, проблемима које решава, географском обухвату и планском и програмском основу доношења плана и програма;

3) податке о будућим пројектима за чије одобравање план и програм представљају оквир;

4) разлоге за спровођење поступка стратешке процене за планове и програме из члана 5. став 2. овог закона према критеријумима из члана 6. став 1. овог закона;

5) приказ питања и проблема везаних за животну средину у плану и програму који ће бити разматрани у оквиру стратешке процене према критеријумима из члана 6. овог закона;

6) одлуку надлежног органа донету у поступку претходне оцене прихватљивости за планове и програме који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;

7) информације о спроведеним поступцима стратешке процене за планове и програме који припадају истој хијерархијској структури;

8) разлоге за изостављање појединих питања и проблема везаних за животну средину у плану и програму из стратешке процене;

9) елементе извештаја о стратешкој процени;

10) обавезе израђивача извештаја о стратешкој процени (предлог методологије, састав стручног тима, рок израде и др);

11) начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања извештаја о стратешкој процени;

12) мишљење органа надлежног за послове заштите животне средине и заинтересованих органа и организација;

13) друге податке од значаја за спровођење поступка стратешке процене.

Одлука из става 1. овог члана је саставни део обавештења о почетку израде плана и програма који се објављује на интернет страници органа надлежног за припрему плана и програма.

Одлука из става 1. овог члана је саставни део одлуке о припреми плана и програма и објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”, службеном гласилу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да о одлуци из става 1. овог члана обавести заинтересоване органе и организације и јавност путем своје интернет странице, као и централног веб портала посебно намењеног обавештавању о поступцима стратешке процене.

Обавештење из става 5. овог члана садржи податке из става 2. овог члана.

Одлука да се не спроводи поступак стратешке процене и обавештавање заинтересованих органа и организација и јавности

Члан 10.

Орган надлежан за припрему плана и програма из члана 5. став 2. овог закона може да одлучи да се не спроводи поступак стратешке процене, о чему претходно прибавља сагласност органа надлежног за послове заштите животне средине и мишљење других заинтересованих органа и организација.

Одлука из става 1. овог члана садржи нарочито:

- 1) податке о врсти и географском обухвату плана и програма;
- 2) податке о разлозима, циљевима и проблемима које решава и планском и програмском основу доношења плана и програма;
- 3) одлуку надлежног органа донету у поступку претходне оцене прихватљивости за планове и програме који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;
- 4) сагласност органа надлежног за заштиту животне средине;
- 5) разлоге да се не спроводи поступак стратешке процене према критеријумима из члана 6. став 1. овог закона;
- 6) друге релевантне податке на основу којих је одлучено да се не спроводи поступак стратешке процене.

Одлука из став 1. овог члана не може да се донесе без претходно прибављене сагласности органа надлежног за послове заштите животне средине.

Одлука из става 1. овог члана је саставни део обавештења о почетку израде плана и програма који се објављује на интернет страници органа надлежног за припрему плана и програма.

Одлука из става 1. овог члана је саставни део одлуке о припреми плана и објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”, службеном гласилу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да о одлуци из става 1. овог члана обавести заинтересоване органе и организације и јавност путем своје интернет

странице, као и централног веб портала посебно намењеног обавештавању о поступцима стратешке процене.

Обавештење из ст. 4. и 5. овог члана садржи податке из става 2. овог члана, а нарочито разлоге да се не спроводи поступак стратешке процене према критеријумима из члана 6. став 1. овог закона.

Избор израђивача извештаја о стратешкој процени

Члан 11.

Орган надлежан за припрему плана и програма одлучује о избору израђивача извештаја о стратешкој процени, по поступку утврђеном законом.

Израђивач извештаја о стратешкој процени може да буде правно лице или предузетник који је уписан у одговарајући регистар за обављање стручне, научне или техничке делатности, делатности планирања и израде анализа планова и програма, у областима које су предмет стратешке процене из члана 5. став 1. овог закона.

Израђивач из става 2. овог члана за израду извештаја о стратешкој процени утицаја образује мултидисциплинарни тим састављен од стручних лица квалификованих за анализу сваког од елемената стратешке процене.

Стручно лице квалификовано је за израду извештаја о стратешкој процени ако има високу стручну спрему одговарајућег смера и најмање пет година рада у струци, стручне резултате, односно учешће у изради најмање два плана, односно програма.

Израђивач извештаја о стратешкој процени дужан је да тачно и потпуно утврди, опише, прикаже, вреднује и процени податке и чињенице које се односе на стање животне средине и њене чиниоце и све негативне утицаје које реализација плана и програма може да има на животну средину, с обзиром на врсту, природу и географски обухват плана и програма.

Учешће заинтересованих органа и организација у одлучивању о спровођењу поступка стратешке процене

Члан 12.

У припреми одлуке о спровођењу поступка стратешке процене орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да од органа надлежног за послове заштите животне средине и заинтересованих органа и организација затражи мишљење.

Уз захтев за давање мишљења из става 1. овог члана обавезно се доставља и предлог одлуке са садржином прописаном чланом 9. став 2. овог закона.

Рок за достављање мишљења из става 1. овог члана је 15 дана од дана пријема захтева за давање мишљења.

Орган надлежан за послове заштите животне средине се у мишљењу из став 1. овог члана изјашњава нарочито о питањима, проблемима и релевантним подацима који се односе на животну средину који треба да се утврде, опишу и оцене у оквиру извештаја о стратешкој процени применом критеријума из члана 6. став 1. овог закона.

Ако се мишљење не достави у року из става 3. овог члана, сматра се да нема примедба на предложену садржину одлуке о изради стратешке процене.

Сагласност на предлог одлуке да се не спроводи поступак стратешке процене

Члан 13.

У припреми одлуке да се не спроводи поступак стратешке процене за планове и програме из члана 5. став 2. овог закона, орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да, од органа надлежног за послове заштите животне средине прибави сагласност и затражи мишљење заинтересованих органа и организација.

Рок за достављање мишљења из става 1. овог члана је 15 дана од дана пријема захтева за давање мишљења.

Ако се мишљење не достави у року из става 2. овог члана, сматра се да нема примедба на предлог одлуке да се не спроводи поступак стратешке процене.

Уз захтев за давање сагласности из става 1. овог члана обавезно се доставља и предлог одлуке са садржином прописаном чланом 10. став 2. овог закона, као и мишљења заинтересованих органа и организација.

Рок за достављање сагласности из става 1. овог члана је 30 дана од дана пријема захтева за давање сагласности на предлог одлуке да се не спроводи поступак стратешке процене.

Орган надлежан за послове заштите животне средине дужан је да узме у обзир достављена мишљења заинтересованих органа и организација из става 1. овог члана.

Орган надлежан за послове заштите животне средине одбија да да сагласност на предлог одлуке ако:

1) утврди да је предмет предлога одлуке план и програм из члана 5. став 1. овог закона;

2) утврди да би спровођење плана и програма могло да има значајне негативне утицаје на чиниоце животне средине, нарочито, имајући у виду карактеристике, циљ,

пројекте предвиђене планом и програмом планиране мере заштите животне средине, географски обухват и осетљивост, стање и/или циљеве заштите животне средине; или

3) не може да искључи значајне негативне утицаје спровођења плана и програма на подручје еколошке мреже.

Орган надлежан за послове заштите животне средине може посебним актом да наложи спровођење поступка стратешке процене ако на основу нових података, информација или сазнања које му нису биле доступне у тренутку подношења захтева из става 1. овог члана утврди постојање неке од чињеница из става 7. овог члана.

Без сагласности органа надлежног за послове заштите животне средине на одлуку да се не спроводи поступак стратешке процене орган надлежан за припрему плана и програма не може да донесе одлуку о изради плана и програма, односно не може план и програм да упути у процедуру усвајања.

2. Извештај о стратешкој процени

Садржина извештаја

Члан 14.

Извештај о стратешкој процени је документ којим се утврђују, описују, вреднују и процењују значајни утицаји на чиниоце животне средине до којих може да дође спровођењем плана и програма, главне варијанте које је орган надлежан за припрему плана и програма разматрао узимајући у обзир циљеве и географски обухват плана и програма и одређују мере за спречавање и/или смањење процењених негативних утицаја на животну средину.

Чиниоци животне средине из става 1. овог члана су нарочито:

- 1) становништво и здравље људи;
- 2) геолошка, предеона и биолошка разноврсност, посебно врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе;
- 3) еколошка мрежа, еколошки значајна подручја и еколошки коридори;
- 4) екосистеми и екосистемске услуге;
- 5) земљиште, вода и ваздух;
- 6) клима, климатске промене;

7) материјално и нематеријално културно наслеђе у складу са законом којим се уређује област заштите културног наслеђа;

8) изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама;

9) интеракцију између чиниоца из тач.1) - 8) овог става.

Извештај из става 1. овог члана садржи нарочито:

1) полазне основе стратешке процене;

2) опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;

3) процену могућих непосредних, посредних, кумулативних, прекограничних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, трајних и привремених, позитивних и негативних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине на предметном подручју;

4) предлог мера предвиђених за спречавање и/или смањење процењених негативних утицаја на животну средину;

5) одлуку надлежног органа донету у поступку главне оцене прихватљивости за планове и-програме који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;

6) смернице за спровођење стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;

7) програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг);

8) приказ коришћене методологије и тешкоће у изради извештаја о стратешкој процени;

9) приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план и програм

10) нетехнички резиме информација добијених у оквиру тач. 1) – 9) овог става и закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;

11) друге податке од значаја за стратешку процену у складу са критеријума за оцену извештаја о стратешкој процени из Прилога 2, који је одштампан уз овај закон и чини његов саставни део.

Извештај о стратешкој процени за планове и програме који самостално или заједно са другим плановима и програмима, пројектима, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже, обавезно обухвата посебно издвојене информације о подручју еколошке мреже и мерама спречавања и ублажавања негативних утицаја реализације плана и програма на еколошку мрежу.

Орган надлежан за припрему плана и програма обезбеђује учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку прибављања сагласности на извештај о стратешкој процени, на начин утврђен овим законом.

Полазне основе

Члан 15.

Полазне основе стратешке процене обухватају:

- 1) кратак преглед садржаја и циљева плана и програма и односа са другим плановима и програмима;
- 2) преглед постојећег стања и квалитета чинилаца животне средине на подручју на које се извештај односи;
- 3) карактеристике чинилаца животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају;
- 4) разматрана питања и проблеме заштите животне средине у плану или програму који су од значаја за процену непосредних и посредних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине, укључујући посебно она која се односе на еколошку мрежу подручја и приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене;
- 5) приказ информација и података раније спроведених стратешких процена планова и програма који припадају истој хијерархијској структури у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних утицаја на живот и здравље становништва и животну средину;
- 6) преглед утврђених и процењених значајних могућих утицаја на спровођење плана и програма;
- 7) приказ припремљених главних варијантних решења које је орган надлежан за припрему плана и програма разматрао узимајући у обзир циљ, сврху и географски обухват плана и програма, предложене мере за спречавање и/или смањење процењених значајних

негативних утицаја на стање и квалитет чинилаца животне средине и живот и здравље људи;

8) резултате претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битних за процену могућих утицаја плана и програма.

Општи и посебни циљеви и избор индикатора

Члан 16.

Општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљевима заштите животне средине утврђених на нивоу локалне самоуправе, аутономне покрајине, Републике Србије и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану и програму.

На основу циљева из става 1. овог члана врши се избор одговарајућих индикатора који ће да се користе у изради извештаја о стратешкој процени.

Процена могућих значајних утицаја

Члан 17.

Процена могућих значајних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине садржи следеће елементе:

1) детаљан опис, вредновање и процену значајних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине;

2) приказ вероватних значајних утицаја главних варијантних решења која је разматрао орган надлежна за припрему плана и програма имајући у виду циљ, сврху и географски обухват плана и програма;

3) поређење главних варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења са становишта циља, сврхе, географског обухвата плана и програма и процењених утицаја на животну средину, ако је орган надлежан за припрему плана и програма разматрао варијантна решења;

4) начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине укључујући податке о: ваздуху, води, земљишту, клими, климатским условима и капацитетима чинилаца животне средине да се прилагоде климатским променама, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљном и животињском свету, екосистемима и екосистемским услугама, стаништима и биолошкој разноврсности, заштићеним природним добрима, еколошкој мрежи, геолошкој и предеоној разноврсности и одликама, становништву, здрављу људи, градовима и другим насељима,

инфраструктурним, индустријским и другим објектима, културно наслеђе у складу са законом којим се уређује област заштите културног наслеђа или другим створеним вредностима, изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама и међусобна интеракција чинилаца животне средине;

5) начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), као и кумулативна и заједничка природа утицаја;

6) приказ методологије и тешкоћа, техничких немогућности или недостатка одређених знања са којима се орган надлежан за припрему плана и програма сусрео како би спровео процену главних варијантних решења.

*Предлог мера предвиђених за спречавање и/или смањење
процењених негативних утицаја на животну средину*

Члан 18.

Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да у извештају о стратешкој процени утврди, опише, вреднује и процени све могуће значајне негативне утицаје спровођења плана и програма на чиниоце животне средине и да:

- 1) предложи мере за спречавање, смањење и/или ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на чиниоце животне средине;
- 2) прикаже начин спровођења мера из тачке 1) овог става;
- 3) да процену ефикасности мера из тачке 1) овог става;
- 4) у случају појаве неочекиваних негативних утицаја спровођења плана и програма у циљу отклањања тих утицаја, прикаже мере ране идентификације и начин поступања.

Предложене мере морају да буду подобне да у довољној мери спрече, смање и/или ограниче утврђене значајне негативне непосредне, посредне, секундарне, кумулативне, прекограничне, краткорочне, средњорочне и дугорочне, трајне и привремене утицаје на чиниоце животне средине.

Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да у извештају о стратешкој процени утврди, опише, вреднује и процени могуће значајне негативне утицаје спровођења плана и програма на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже, издвојено од других разматраних утицаја.

Орган надлежан за припрему плана и програма у извештају о стратешкој процени посебно вреднује мере спречавања и/или ублажавања могућих негативних утицаја

реализације плана и програма на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже утврђене одлуком надлежног органа донетом у поступку главне оцене прихватљивости.

Мере спречавања и/или смањења процењених негативних утицаја на животну средину саставни су део плана и програма

Смернице за ниже хијерархијске нивое

Члан 19.

Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове и програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за спровођењем стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекти заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

Програм праћења стања животне средине

Члан 20.

Програм праћења стања животне средине у току спровођења садржи нарочито:

- 1) опис циљева плана и програма;
- 2) индикаторе за праћење стања животне средине и значајних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине;
- 3) временску динамику прикупљања података;
- 4) права и обавезе надлежних органа;
- 5) мере ране идентификације и поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја спровођења плана и програма у циљу отклањања таквих утицаја;
- 6) друге елементе у зависности од врсте и обима плана и програма.

Програм праћења стања животне средине из става 1. овог члана је саставни део плана и програма и може да укључи податке из постојећег програма праћења који обезбеђује орган надлежан за послове заштите животне средине у циљу избегавања двоструког праћења.

Нетехнички резиме

Члан 21.

Нетехнички резиме је преглед информација и најважнијих резултата изведених из извештаја о стратешкој процени које се саопштавају на начин који је разумљив и приступачан јавности и садржи:

- 1) начин на који су проблеми, питања и циљеви заштите животне средине интегрисани у план и програм;
- 2) утврђене значајне утицаје спровођења плана и програма на животну средину;
- 3) предложене мере за спречавање и/или смањење негативних утицаја и начин њиховог спровођења у реализацији плана и програма;
- 4) главне варијанте које су биле предмет разматрања и разлоге за одабрано решење са становишта циља, сврхе, географског обухвата и утицаја плана и програма на животну средину;
- 5) мере планиране програмом праћења свих значајних утицаја спровођења плана и/или програма;
- 6) начин на који су мишљења и примедбе органа надлежног за заштиту животне средине, заштиту здравља и других заинтересованих органа и организација узете у обзир у плану и програму;
- 7) начин на који су мишљења и примедбе јавности узета у обзир у плану и програму;
- 8) начин на који су мишљења и примедбе прикупљене у оквиру прекограничних консултацијама узете у обзир у плану и програму.

Подаци из става 1. тач. 6) - 8) овог члана утврђују се након израде извештаја о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности.

3. Поступак одлучивања

Мишљење на извештај о стратешкој процени

Члан 22.

Орган надлежан за припрему плана и програма органу надлежном за послове заштите животне средине и органу надлежном за спровођење поступка оцене прихватљивости доставља на мишљење извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма.

Органи из става 1. овог члана разматрају и оцењују извештај о стратешкој процени применом одредаба овог закона и критеријума из Прилога 2 овог закона, а нарочито:

1) довољност података о свим могућим значајним утицајима спровођења плана и програма на чиниоце животне средине у складу са критеријумима из Прилога 2 овог закона;

2) подобност предложених мера да спрече и/или смање утврђене значајне негативне утицаје у довољној мери и њихову укљученост у нацрт плана и програма;

3) оцену разматраних главних варијанти узимајући у обзир циљеве, сврху и географски обухват нацрта плана и програма;

4) оцену усаглашености и довољне укључености у нацрт плана и програма циљева и захтева заштите животне средине (ваздуха, воде, земљишта, природе, еколошке мреже, здравља становништва, прилагођавања климатским променама) у складу са начелом интегралности.

Органи из става 1. овог члана на основу оцене из става 2. овог члана дају мишљење на извештај о стратешкој процени и достављају га органу надлежном за припрему плана и програма заједно са примедбама и предлозима за допуну у складу са прописаним критеријумима, у року од 30 дана од дана пријема захтева за достављање мишљења.

Стручна комисија

Члан 23.

Орган надлежан за послове заштите животне средине по добијању извештаја из члана 22. став 1. овог закона образује стручну комисију ради оцене извештаја о стратешкој процени.

Решење о образовању стручне комисије из става 1. овог члана доноси се у року од десет дана од дана пријема извештаја и њиме се утврђује састав, задаци, начин рада и финансирање стручне комисије.

Средства за финансирање рада стручне комисије обезбеђују се у буџету.

Састав стручне комисије

Члан 24.

Председник стручне комисије је из реда запослених или постављених лица у органу надлежном за заштиту животне средине.

Чланови стручне комисије су лица са високом стручном спремом одговарајуће струке, односно смера и стручног искуства, из реда:

1) запослених или постављених лица у органу надлежном за заштиту животне средине;

2) запослених или постављених лица у заинтересованим органима и организацијама;

3) независних стручњака.

Чланови стручне комисије не могу да буду лица која су:

1) учествовала у изради извештаја о стратешкој процени или изради плана и програма који је предмет стратешке процене;

2) оснивачи, односно чланови правног лица или запослени код тог лица или предузетника који су учествовали у изради извештаја о стратешкој процени или плана и програма;

3) брачни другови, крвни сродници до четвртог степена сродства и сродници по тазбини до другог степена сродства лица из тач. 1) и 2) овог става.

Министар надлежан за послове заштите животне средине (у даљем тексту: министар) ближе прописује начин избора и рада стручне комисије.

Оцена стручне комисије

Члан 25.

Стручна комисија разматра и оцењује извештај о стратешкој процени узимајући у обзир одредбе чл. 15-21. овог закона и критеријуме из Прилога 2 овог закона.

Стручна комисија даје оцену о следећем:

1) о довољности података из Прилога 2 овог закона о свим могућим значајним утицајима на чиниоце животне средине спровођења плана и програма;

2) о процени подобности предложених мера да спрече и/или смање утврђене значајне негативне утицаје у довољној мери и њихову укљученост у нацрт плана и програма;

3) о разматраним главним варијантама узимајући у обзир циљеве, сврху и географски обухват нацрта плана и програма;

4) о усаглашености и довољној укључености у нацрт плана и програма циљева и захтева заштите животне средине (ваздуха, воде, земљишта, природе и еколошке мреже, здравља становништва, прилагођавања климатским променама) у складу са начелом интегралности;

5) о примедбама и предлозима за измену и допуну извештаја о стратешкој процени у складу са оценом свих прописаних елемената.

Оцена стручне комисије је саставни део мишљења органа надлежног за послове заштите животне средине.

Учешће заинтересованих органа и организација у поступку одлучивања

Члан 26.

Орган надлежан за припрему плана и програма доставља заинтересованим органима и организацијама на мишљење извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма.

Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева за достављање мишљења на извештај из става 1. овог члана.

Ако се мишљење не достави у року из става 2. овог члана сматра се да нема примедба на достављени извештај о стратешкој процени.

Учешће јавности у поступку одлучивања

Члан 27.

Пре упућивања захтева за добијање сагласности на извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана и програма обавезно обезбеђује учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени и нацрта плана и програма.

Орган надлежан за припрему плана и програма обавештава јавност из става 1. овог члана о начину, месту и роковима увида у садржину извештаја и нацрта плана и програма и достављања мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе.

Обавештења из става 2. овог члана садржи нарочито следеће податке:

- 1) о предмету поступка одлучивања;
- 2) називу, циљу и географском обухвату нацрта плана и програма;
- 3) месту, начину и времену остваривања јавног увида у нацрт плана и програма, извештај о стратешкој процени утицаја, нетехнички резиме и друге податке, обавештења и документацију релевантну за поступак одлучивања;
- 4) начину остваривања електронског приступа подацима, обавештењима и документацији из тачке 3) овог става;
- 5) месту и времену одржавања јавних консултација;

6) позив јавности да доставе мишљења и примедбе на нацрт плана и програма и извештај о стратешкој процени са упутством о начину и роковима за достављање;

7) називу и адреси надлежног органа за припрему плана и програма и електронској адреси на коју се могу достављати питања, мишљења и примедбе.

Обавештавање јавности из става 2. овог члана врши се путем јавног позива који се објављује у најмање једним штампаним дневним новинама и на интернет страници органа надлежног за припрему плана и програма.

Рок за достављање мишљења и примедби јавности на нацрт плана и програма и извештај о стратешкој процени не може да буде краћи од 30 дана од дана објављивања обавештења у средствима јавног информисања, осим ако прописом којим се уређује усвајање плана и програма није другачије одређено.

Јавни увид и јавна расправа организују се, по правилу, у оквиру излагања плана и програма на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са прописом којим се уређује поступак доношења плана и програма.

Ако прописом којим се уређује поступак доношења плана и програма није предвиђен јавни увид и јавна расправа о плану и програму, орган надлежан за припрему плана и програма одлуком о изради плана и програма или посебном одлуком одређује јавни увид и одржавање јавне расправе из става 2. овог члана.

Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да на јавној расправи на јавности приступачан начин изложи утврђене, описане и процењене значајне утицаје плана и програма на чиниоце животне средине, предлог мера спречавња и/или смањења и праћења значајних негативних утицаја утврђених извештајем о стратешкој процени, главне варијанте које је разматрао и разлоге за избор предложеног решења имајући у виду циљеве, предмет и географски обухват спровођења плана и програма.

Орган надлежан за припрему плана и програма може да обезбеди учешће на јавној расправи дела јавности која се не налази физички у месту одржавања јавних консултација употребом техничке опреме која омогућава комуникацију на даљину преко видео линка путем интернет мреже.

Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да обезбеди лак и неометан електронски приступ јавности нацрту плана и програма, извештају о стратешкој процени утицаја, нетехничком резимеу, мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и оцени стручне комисије, мишљењима заинтересованих органа и организација и другим подацима и документацији релевантној за поступак одлучивања најкасније истовремено са датумом објављивања обавештења из става 2. овог члана, односно чим мишљења заинтересованих органа и организација, други релевантан податак или документ постане доступан органу надлежном за припрему плана и програма.

Министар ближе прописује начин обавештавања јавности и спровођења јавне расправе о нацрту плана и програма и извештају о стратешкој процени.

Извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности

Члан 28.

Орган надлежан за припрему плана и програма израђује извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности који садржи мишљења из члана 22. став 3, члана 26. став 2. и члана 27. овог закона, као и мишљења и примедбе достављене и изјављене у поступку прекограничних консултација.

Извештај из става 1. овог члана израђује се у року од 30 дана од дана завршетка јавне расправе, односно прекограничних консултација и садржи образложење о свим прихваћеним или неприхваћеним мишљењима и примедбама и податке о начину на који су мишљења и примедбе укључени у нацрт плана и програма и извештај о стратешкој процени.

Одлучивање о извештају о стратешкој процени

Члан 29.

Орган надлежан за припрему плана и програма доставља органу надлежном за послове заштите животне средине на сагласност извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма и извештајем о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности из члана 28. овог закона.

По добијању извештаја из става 1. овог члана орган надлежан за послове заштите животне средине може да прибави мишљење других овлашћених организација или стручних лица за поједине области нарочито ако је то неопходно ради разјашњења значајних утицаја спровођења плана и програма на одређене чиниоце животне средине и/или ефикасност предложених мера спречавања и/или смањења утврђених утицаја.

Орган надлежан за послове заштите животне средине оцењује извештај из става 1. овог члана применом критеријума из Прилога 2 овог закона, узимајући у обзир мишљења и примедбе јавности и заинтересованих органа и организација.

Сагласност на извештај о стратешкој процени

Члан 30.

Орган надлежан за послове заштите животне средине на основу оцене из члана 29. овог закона даје сагласност или одбија да да сагласност на извештај о стратешкој процени.

Орган надлежан за послове заштите животне средине одбиће да да сагласност на извештај о стратешкој процени ако на основу спроведеног поступка оцењивања утврди да:

1) спровођење плана и програма може да има значајне негативне утицаје на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;

2) извештај о стратешкој процени не задовољава критеријуме из Прилога 2 овог закона;

3) предложене мере нису подобне да спрече и/или смање утврђене значајне негативне утицаје у довољној мери;

4) нису узета у обзир мишљења из извештаја о учешћу заинтересованих органа организација и јавности;

5) је орган надлежан за припрему плана и програма пропустио да укључи предложене мере спречавања и/или смањења утврђених значајних негативних утицаја на чиниоце животне средине или програм праћења стања животне средине у нацрт плана и програма; или

6) ће спровођење плана или програма имати негативне последице по остварење циљева и/или захтева заштите животне средине и здравља становништва у складу са прописима.

Орган надлежан за послове заштите животне средине у року од 30 дана од дана пријема извештаја од органа надлежног за припрему плана и програма даје сагласност или одбија да да сагласност на извештај о стратешкој процени.

Орган надлежан за припрему плана и програма не може да упути план и програм у процедуру усвајања без сагласности органа надлежног за послове заштите животне средине на извештај о стратешкој процени.

Оцена прихватљивости за еколошку мрежу

Члан 31.

Оцену прихватљивости плана и програма спроводи министарство надлежно за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство) односно орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, у складу са законом којим се уређује заштита природе, за план и програм који сам или с другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, може да има значајан негативан утицај на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже.

Поступак оцене прихватљивости спроводи се у складу са начелом предострожности, на основу најбољих доступних научних доказа и метода у оквиру припреме плана и програма и састоји се из претходне и главне оцене прихватљивости.

Поступак претходне оцене прихватљивости спроводи се пре доношења одлуке о изради стратешке процене утицаја.

Поступак главне оцене прихватљивости спроводи се пре израде извештаја о стратешкој процени утицаја.

Ако на основу спроведене оцене прихватљивости Министарство, односно орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, утврди да план и програм може да има значајан негативан утицај на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже, орган надлежан за послове заштите животне средине одбија да да сагласност на извештај о стратешкој процени.

Прекограничне консултације

Члан 32.

Прекограничне консултације и размену информација о прекограничном утицају плана и програма на животну средину спроводи Министарство.

Ако спровођење плана и програма може да има значајан утицај на живот и здравље људи и животну средину друге државе или ако држава чија животна средина може да буде значајно угрожена то затражи, Министарство, у поступку учешћа заинтересованих органа и организација и јавности доставља, у што краћем року, а најкасније када буде информисало своју јавност, надлежном органу друге државе на мишљење информације, и то:

- 1) нацрт плана и програма и извештај о стратешкој процени утицаја;
- 2) обавештење о поступку одлучивања и природи одлуке која може да буде донета;
- 3) о року у коме надлежни орган друге државе треба да саопшти своју намеру да учествује у поступку одлучивања.

Ако надлежни орган друге државе обавести Министарство да жели да учествује у поступку одлучивања, Министарство у договору са надлежним органом друге државе одређује разуман временски рок за достављање мишљења и примедба на нацрт плана и програма, извештај о стратешкој процени и мере предложене за спречавање, смањење или отклањање значајних прекограничних утицаја спровођења плана и програма.

Приликом прекограничних консултација, надлежни органи из става 2. овог члана договориће начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности друге државе у поступку одлучивања, приступу информацијама о могућим прекограничним утицајима и достављања мишљења и примедба.

О одлуци о давању сагласности на извештај о стратешкој процени Министарство обавештава надлежни орган друге државе која је била консултована у поступку одлучивања, достављањем информација, и то:

- 1) о садржају одлуке о давању сагласности;

2) о резултатима прекограничних консултација и разлозима на којима се заснива одлука о давању сагласности;

3) о мерама спречавања и/или смањења и начину праћења прекограничних утицаја спровођења плана и програма;

4) о начину на који су мишљења и примедбе примљене у поступку прекограничних консултација узете у обзир и разлози за њихово усвајање, односно неусвајање.

Министарство је дужно да затражи од надлежног органа друге државе учешће у поступку одлучивања о плановима и програмима који могу да имају значајан утицај на чиниоце животне средине и здравље људи на територији Републике Србије.

О примљеним информацијама о нацрту плана и програма, вероватном прекограничном утицају и предложеним мерама друге државе, Министарство обавештава заинтересоване органе и организације и јавност на начин утврђен у члану 27. овог закона.

Министарство доставља прибављена мишљења заинтересованих органа и организација и јавности о прекограничним утицајима и предложеним мерама спречавања и/или смањења прекограничних утицаја надлежном органу друге државе.

Резултате консултација и прибављених мишљења заинтересованих органа и организација и јавности Министарство узима у обзир приликом давања мишљења надлежном органу друге државе.

Доступност информација и обавештавање о одлуци

Члан 33.

Извештај о стратешкој процени, резултати учешћа заинтересованих органа и организација и јавности, као и друге државе у случају прекограничног утицаја, саставни су део планске документације.

Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да обавести јавност о његовом усвајању путем најмање једних штампаних дневних новина, као и на својој интернет страници.

Обавештење из става 2. овог члана садржи нарочито:

1) назив и обухват плана и програма;

2) нетехнички резиме извештаја о стратешкој процени.

Орган надлежан за припрему плана и програма обезбеђује доступност усвојеног плана и програма и извештаја о стратешкој процени после усвајања плана и програма, укључујући електронски приступ овим документима постављањем на својој интернет

страници, као и централном веб порталу посебно намењеном обавештавању о поступцима стратешке процене.

Централна база података и централни веб портал

Члан 34.

Министарство води централну базу података и централни веб портал преко којег органи надлежни за припрему планова и програма обавештавају заинтересоване органе и организације и јавност о покренутим поступцима стратешке процене, одлукама да се не спроводи поступак стратешке процене, нацртима планова и програма извештајима о стратешкој процени, роковима и начинима достављања мишљења, месту и времену одржавања јавних расправа, прекограничним консултацијама и омогућавају електронски приступ одлукама и документацији.

Министарство је дужно да омогући несметан електронски приступ јавности централној бази података у складу са законом.

Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да у централну базу података уноси све информације, обавештења и документацију, односно поставља на централни веб портал све податке и информације прикупљене о току поступка стратешке процене.

III. НАДЗОР

Члан 35.

Надзор над применом одредаба овог закона врши Министарство.

IV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступи

Члан 36.

Новчаном казном од 100.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице - израђивач извештаја о стратешкој процени ако у извештај о стратешкој процени унесе нетачне податке и чињенице о стању животне средине и њених чинилаца или прикрије податке и чињенице неопходне за процену утицаја плана и програма и предузимања мера заштите (члан 11. став 5).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

За привредни преступ из става 1. овог члана поред прописане новчане казне, правном лицу се може изрећи заштитна мера забрана правном лицу да се бави одређеном

привредном делатношћу у трајању од пет до десет година, а за привредни преступ из става 2. овог члана одговорном лицу заштитна мера забране вршења одређене дужности у трајању од пет до десет година.

Прекршаји

Члан 37.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу, органу територијалне аутономије или органу јединице локалне самоуправе надлежном за припрему плана и програма, односно надлежном за послове заштите животне средине, ако:

- 1) припреми план и програм из члана 5. став 1. овог закона без извршене стратешке процене;
- 2) припреми план и програм из члана 5. став 2. без претходне сагласности органа надлежног за послове заштите животне средине или супротно његовој одлуци из члана 13. овог закона;
- 3) изради стратешку процену која није у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма вишег хијерархијског нивоа (члан 7. став 2);
- 4) не донесе одлуку из члана 9. став 1. овог закона;
- 5) донесе одлуку из члана 10. став 1. овог закона без претходне сагласности органа надлежног за послове заштите животне средине из члана 10. став 3. овог закона;
- 6) не обавести заинтересоване органе и организације и јавност о садржају и разлозима за одлуку о неприступању изради стратешке процене из члана 10. став 1. овог закона у складу са чланом 10. ст. 5. и 6. овог закона;
- 7) спроводи поступак стратешке процене без учешћа заинтересованих органа и организација или без учешћа јавности (чл. 13, 26, 27. и 32);
- 8) не укључи мере спречавања, мере смањења утврђених значајних утицаја и мере праћења значајних утицаја спровођења плана и програма из извештаја о стратешкој процени у план и програм (чл. 18. и 20);
- 9) оцени извештај о стратешкој процени без примене прописаних критеријума (члан 29. став 3);
- 10) на основу оцене извештаја о стратешкој процени не одлучи о давању сагласности у прописаном року (члан 30. став 3);

11) упутити план или програм у даљу процедуру усвајања без претходно прибављене сагласности на извештај о стратешкој процени од органа надлежног за заштиту животне средине (члан 30. став 4);

12) спроводи поступак стратешке процене плана и програма са прекограничним утицајима без претходног обавештавања органа државе на чију животну средину реализација може утицати или не затражи од друге државе учешће у поступку стратешке процене (члан 32);

13) не обавести јавност о усвајању плана и програма или не објави извештај о стратешкој процени утицаја плана и програма или не омогући доступност подацима, у складу са чланом 33. овог закона;

14) не унесе у централну базу података информације, обавештења и документацију, или не постави на централни веб портал све податке и информације прикупљене о току поступка стратешке процене у складу са чланом 34. овог закона.

Члан 38.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник - израђивач извештаја о стратешкој процени ако учини дело из члана 36. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана, поред прописане новчане казне, предузетнику се може изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању од једне до три године.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Започети поступци усвајања планова и програма

Члан 39.

Усвајање планова и програма чија је израда започета пре ступања на снагу овог закона окончаће се по поступку утврђеном Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10).

Рок за доношење подзаконских прописа

Члан 40.

Подзаконске прописе из члана 24. став 4. и члана 27. став 11. овог закона министар ће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Рок за успостављање централне база података и централног веб портала

Члан 41.

Министарство ће у року од три године од дана ступања на снагу овог закона успоставити централну базу података и централни веб портал из члана 34. став 1. овог закона.

Престанак важења прописа

Члан 42.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10).

Ступање на снагу

Члан 43.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба чл. 5, 9, 10, 12, 13, 14, 18. и 31. овог закона у делу који се односи на оцену прихватљивости које се примењују по истеку две године од дана ступања на снагу овог закона.

Критеријуми за одређивање могућих значајних утицаја

1. Карактеристике плана и програма су нарочито:

- 1) значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој;
- 2) подаци о разлозима, циљевима, проблемима које решава, географском обухвату и планском и програмском основу доношења плана и програма;
- 3) подаци о будућим пројектима за чије одобравање план и програм представљају оквир;
- 4) проблеми заштите животне средине плана и програма и могућност утицаја на чиниоце животне средине, као што су:
 - (1) ваздух,
 - (2) вода,
 - (3) земљиште,
 - (4) клима, климатске промене, укључујући нивое емисија гасова са ефектом стаклене баште прилагођавање чиниоца животне средине на измењене климатске услове,
 - (5) биљни и животињски свет,
 - (6) природна станишта и биолошка, предеона и геолошка разноврсност,
 - (7) заштићена природна добра, еколошки значајна подручја, еколошки коридори и еколошка мрежа, екосистеми и екосистемске услуге,
 - (8) становништво и здравље људи,
 - (9) градови и друга насеља,
 - (10) културно наслеђе у складу са законом којим се уређује област заштите културног наслеђа,
 - (11) инфраструктурни, индустријски и други објекти,
 - (12) друге створене вредности,

(13) изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама,

(14) интеракција између чиниоца из подтач. (1) - (13) ове тачке;

5) степен утицаја плана и програма на друге планове и програме укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама;

6) значај плана и програма за примену посебних закона (управљање отпадом, заштита ваздуха, заштита од буке у животној средини, заштите вода, заштите од вода, заштита природе и др);

7) степен којим се планом и програмом успоставља оквир за одобравање и реализацију пројеката који могу да имају значајан утицај на животну средину у погледу планиране локације извођења, природе, величине, обима и услова функционисања или у вези са алокацијом природних ресурса.

2. Карактеристике утицаја су нарочито:

1) вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност;

2) временска димензија (трајање, учесталост, понављање);

3) просторна димензија, и то:

(1) локација,

(2) географска област,

(3) број изложених становника,

(4) прекогранична природа утицаја;

4) кумулативна и заједничка природа утицаја;

5) ризици по људско здравље и животну средину;

6) деловање на области од природног, културног и другог значаја укључујући вредност и осетљивост простора који ће вероватно бити погођен карактеристикама и географским обухватом плана и програма, као што су:

(1) посебне природне карактеристике,

(2) области или природни предели којима је признат заштићени статус на републичком или међународном нивоу,

(3) културно наслеђе у складу са законом којим се уређује област заштите културног наслеђа,

(4) густо насељене области,

(5) области са различитим режимима заштите;

7) близина, присуство и деловање на угрожене области укључујући циљеве очувања, значај и осетљивост угрожене области која може бити погођена карактеристикама и географским обухватом плана и програма, као што су:

(1) прекорачени стандарди квалитета животне средине или граничне вредности,

(2) интензивно коришћење земљишта,

(3) постојећи ризици,

(4) смањени капацитет животне средине, укључујући способност прилагођавања чинилаца животне средине климатским променама,

(5) посебно осетљиве и ретке области,

(6) екосистеми, близина и присуство природних станишта, еколошки значајних подручја, еколошких коридора и еколошке мреже,

(7) биљне и животињске врсте.

Критеријуми за оцену извештаја о стратешкој процени

Елементи стратешке процене

1. Карактеристике плана и програма:

- 1) јасно су приказани циљеви и садржај плана и програма, подручје за које се припрема план или програм, просторни обухват и временски хоризонт и подаци о будућим пројектима за чије одобравање план и програм представљају оквир;
- 2) питања заштите животне средине су заступљена у припреми циљева плана и програма;
- 3) приказане су везе са другим релевантним плановима и програмима и место плана и/или програма у хијерархијском оквиру којем припада.

2. Полазне основе:

- 1) приказана су питања и проблеми везани за животну средину који су разматрани у плану и програму током израде стратешке процене;
- 2) дати су разлози за изостављање појединих питања и проблема из стратешке процене;
- 3) приказан је начин на који су дефинисани циљеви стратешке процене и изабрани одговарајући индикатори.

3. Стање животне средине:

- 1) приказано је постојеће и будуће стање чинилаца животне средине на подручју на које се план и програм односи и оцењен могућ развој њиховог стања и квалитета ако не дође до спровођења плана и програма.
- 2) опис стања животне средине усклађен је са циљевима и индикаторима стратешке процене;
- 3) приказани су извори података о стању животне средине и коришћена методологија је усклађена са степеном сложености стратешке процене, нивоом планирања, карактеристикама плана и програма, географским обухватом и особинама изложеног подручја.

4. Процена утицаја спровођења плана и програма на животну средину:

1) приказан је начин на који су утврђени, описани, вредновани и процењени значајни утицаји плана и програма на животну средину;

2) при процени утицаја укључени су следећи чиниоци животне средине:

(1) ваздух,

(2) вода,

(3) земљиште,

(4) клима, климатске промене, укључујући нивое емисија гасова са ефектом стаклене баште прилагођавање чиниоца животне средине на измењене климатске услове,

(5) биљни и животињски свет,

(6) природна станишта,

(7) биолошка разноврсност,

(8) геолошка разноврсности,

(9) предели (природна лепота) и предеона разноврсност,

(10) природна добра, еколошки значајна подручја, еколошки коридори и еколошка мрежа, екосистеми и екосистемске услуге,

(11) становништво и здравље,

(12) градови и друга насеља,

(13) културно наслеђе у складу са законом којим се уређује област заштите културног наслеђа,

(14) инфраструктурни, индустријски и други објекти,

(15) друге створене вредности,

(16) изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама,

(17) интеракцију између чиниоца из подгач. (1) - (16) ове тачке.

3) при процени утицаја узети су у обзир следеће карактеристике утицаја:

(1) вероватноћа,

- (2) интензитет,
 - (3) сложеност/реверзибилност,
 - (4) временска димензија (трајање, учесталост, понављање),
 - (5) просторна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја),
 - (6) кумулативна и заједничка природа утицаја,
 - (7) друге карактеристике утицаја;
- 4) одређивање и вредновање значајних утицаја усклађено је са важећим стандардима, прописима и граничним вредностима;
- 5) описана је коришћена методологија.

5. Мере спречавања и/или смањења значајних утицаја и програм праћења стања животне средине:

- 1) предложене су мере које су подобне да спрече, смање и/или ограниче све утврђене значајне негативне непосредне, посредне, секундарне, кумулативне, прекограничне, краткорочне, средњорочне и дугорочне, трајне и привремене утицаје на чиниоце животне средине у довољној мери и, где је то могуће, увећају повољан утицај на животну средину;
- 2) дати су подаци о начину на који су предложене мере укључене у нацрт плана и програма, односно начин на који ће бити спроведене током реализације плана и програма;
- 3) приказан је начин на који су припремљене смернице за израду процена утицаја пројеката на животну средину и других стратешких процена;
- 4) предвиђене су мере и припремљен је програм праћења стања животне средине, значајних утицаја спровођења плана и програма у току реализације и мере ране идентификације и поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја спровођења плана и програма у циљу отклањања таквих утицаја;

6. Главна варијантна решења која су била предмет разматрања:

- 1) приказан је начин на који су припремљена и разматрана главна варијантна решења за питања и проблеме везане за животну средину у односу на циљеве, садржај и географски обухват плана и програма;
- 2) приказана је процена вероватних значајних утицаја главних варијантних решења које је разматрао орган надлежна за припрему плана и програма имајући у виду циљ, сврху и просторни обухват плана и програма;

3) образложени су разлози за избор најповољнијег варијантног решења са становишта циља, сврхе, географског обухвата плана и програма и процењених утицаја на животну средину;

4) објашњена је методологија, тешкоћа, техничких немогућности или недостатка одређених знања, са којим се орган надлежан за припрему плана сусрео како би спровео процену главних варијантних решења.

7. Извештај о стратешкој процени:

1) јасно је дефинисана улога надлежних органа у изради стратешке процене;

2) извештај је припремљен на јасан и прецизан начин;

3) обрађени су сви законом прописани елементи извештаја и дати извори информација, укључујући стручна мишљења. Релевантни подаци и детаљност процене значајних утицаја је усаглашен са нивоом планирања и комплементаран је са подацима раније спроведених поступака стратешке процене за планове и програме који припадају истој хијерархијској структури у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених и процењених значајних утицаја;

4) утврђени су описани, вредновани и процењени непосредни, посредни, секундарни, кумулативни, прекогранични, краткорочни, средњорочни и дугорочни, трајни и привремени, позитивни и негативни утицаји спровођења плана и програма на чиниоце животне средине;

5) предложене мере спречавања и/или смањења свих утврђених значајних негативних утицаја, начин њиховог спровођења у плану и програму и процена њихових ефеката;

6) вероватни утицаји спровођења плана и програма на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже, као и предложене мере спречавања или смањења негативних утицаја на еколошку мрежу су описани, вредновани и процењени одвојено од утицаја на друге чиниоце животне средине;

7) приказан је начин на који су питања животне средине укључена у план или програм, начин на који се вршило одлучивање и описани разлози одлучујући за избор датог плана и програма са аспекта главних варијантних решења која су била разматрана узимајући у обзир циљ, садржај и географски обухват плана и програма;

8) закључци о израђеном извештају о стратешкој процени представљени су на начин разумљив јавности;

9) нетехнички резиме је усаглашен са Законом.

8. Учесће заинтересованих органа и организација и јавности:

1) обезбеђено је учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде стратешке процене;

2) достављена су мишљења заинтересованих органа и организација и јавности на извештај о стратешкој процени и приказан начин на који се одлучивало о мишљењима.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је члан 97. тачка 9) Устава Републике Србије, по коме Република Србија уређује и обезбеђује систем заштите и унапређивања животне средине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04) ступио је на снагу 28.12.2004. године. Народна скупштина Републике Србије усвојила је измене и допуне Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) 2010. године.

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину уређују се услови, начин и поступак вршења процене утицаја на животну средину стратегија и програма који се доносе у складу са законом којим се уређује плански систем (у даљем тексту: програми), просторних и урбанистичких планова дефинисаних законом којим се уређује просторно и урбанистичко планирање, као и планова и основа који се доносе у складу са другим законима (у даљем тексту: планови) у поступку припреме и усвајања тих аката.

Законом је прописано да се стратешка процена утицаја врши за све планове, програме и основе у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, енергетике, рударства, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину; планове и програме који подлежу оцени прихватљивости за еколошку мрежу у складу са законом којим се уређује заштита природе; и планове и програме који се припремају за мрежну енергију којима се успоставља оквир за одобравање стратешких енергетских пројеката у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација („Службени гласник РС”, број 62/06).

Поступак стратешке процене састоји се из следећих фаза: припремна фаза (одлучивање о изради стратешке процене); израда извештаја о стратешкој процени и поступак одлучивања. На основу оцене извештаја о стратешкој процени, орган надлежан за заштиту животне средине даје сагласност на извештај о стратешкој процени или одбија давање сагласности. Орган надлежан за припрему плана или програма не може упутити план или програм у даљу процедуру усвајања без сагласности на извештај о стратешкој процени.

Основни циљ доношења новог Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину је достизање што већег степена усаглашености закона са Директивом 2001/42/ЕЗ о

процени утицаја одређених планова и програма на животну средину (у даљем тексту: Директива) у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступку припреме и усвајања планова и програма, првенствено посматрано из угла спроводљивости нових решења у пракси у условима ограничених административних капацитета на свим нивоима надлежности. Потреба за усаглашавање са појединим одредбама Директиве је првенствено у делу који се односи на хијерархијски оквир и усклађеност са осталим плановима и програмима, избегавање двоструке процене и ниво и обим извештаја о стратешкој процени;

Посебни циљеви доношења новог Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину су следећи: потреба за усаглашавањем Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину са Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - испр, 14/16, 95/18 - др.закон, 71/21); потреба да се побољша квалитет оцене извештаја о стратешкој процени кроз појачавање улоге стручне комисије; обавезно увођење образовања стручне комисије за оцену извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину; јасније дефинисање поступка спровођења јавне расправе и обавештавање јавности о нацрту плана и програма и извештају о стратешкој процени утицаја на животну средину; делотворније укључивање стратешке процене у израду планова и програма; уређење питања електронског оглашавања, обавештавања, и достављања информација заинтересованој јавности у свим фазама поступка стратешке процене утицаја; уређење питања одговорности и провере тачности података и информација из захтева и увођење базе података и централног веб портала преко којег ће органи надлежни за припрему планова и програма обавештавати заинтересоване органе и организације и јавност о покренутим поступцима стратешке процене утицаја, одлукама о неприступању изради стратешке процене, нацртима планова и програма, извештајима о стратешкој процени, роковима и начинима достављања мишљења, месту и времену одржавања јавних расправа, прекограничним консултацијама и омогућити електронски приступ одлукама и документацији у складу са законом; питање уређења надлежности и измена казних одредаба у складу са Законом о прекршајима („Службени гласник РС“, бр. 65/13, 13/16, 98/16 - одлука УС, 91/19 и 91/19 - др. закон) и Законом о привредним преступима („Службени лист СФРЈ“, бр. 4/77, 36/77, 14/85, 10/86, 74/87, 57/89 и 3/90 и „Службени лист СРЈ“, бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС“, бр. 101/05).

Као посебно питање које треба уредити наведена је неопходност решавања односа поступка стратешке процене утицаја са поступком оцене прихватљивости за еколошку мрежу у складу са Законом о заштити природе.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

I. Основне одредбе (Чл. 1-4.)

Овим одредбама дефинисан је предмет уређења Закона о стратешкој процени утицаја, циљеви, изузеци од примене, значење израза и начела стратешке процене.

Чланом 1. дефинисано је шта је предмет уређења овог закона како је већ наведено у разлозима за његово доношење.

Чланом 2. прописани су изузеци од примене: Одредбе овог закона не односе се на планове и програме намењене одбрани земље, на планове и програме намењене ублажавању и отклањању последица елементарних непогода, финансијске, буџетске планове и на планове развоја документа јавних политика који се доносе на основу закона којим се уређује плански систем.

У члану 3. дато је значење појединих израза употребљених у овом закону.

У члану 4. дефинисана су основна начела стратешке процене: Начело одрживог развоја; Начело интегралности; Начело предострожности; Начело хијерархије и координације; Начело избегавања двоструке процене; и Начело јавности.

II. ПОСТУПАК СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ (Чл. 5-34)

Чланом 5. прописан је предмет стратешке процене: Стратешка процена утицаја на животну средину врши се обавезно за планове и програме када постоји могућност да њихова примена изазове значајне негативне последице по животну средину, и то за: планове и програме који се припремају у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, рударства, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, климатских промена, којима се успоставља оквир за одобравање пројеката одређених прописима којима се уређује поступак процене утицаја на животну средину; планове и програме који подлежу оцени прихватљивости за еколошку мрежу у складу са законом којим се уређује заштита природе; и планове и програме који се припремају за мрежну енергију којима се успоставља оквир за одобравање стратешких енергетских пројеката који су одређени као пројекти од интереса за Енергетску заједницу и пројекти од заједничког интереса одлуком Министарског савета Енергетске заједнице у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима (став 1). За наведене планове и програме којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена плана и програма, као и за планове и програме који нису наведени у ставу 1. овог члана одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако на основу критеријума пропианих овим законом утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину (став 2).

Члан 6. прописује критеријуме за утврђивање могућих значајних непосредних и посредних утицаја на животну средину спровођења планова и програма на основу којих се доноси одлука о потреби стратешке процене за планове и програме из члана 5. став 2. овог закона тако што упућује на Прилог I Закона који је одштампан уз овај закон и чини његов саставни део у коме су они садржани. Наведени критеријуми се примењују и за одређивање

питања, проблема и битних података које мора да обухвати извештај о стратешкој процени за планове и програме из члана 5. овог закона

Члан 7. дефинише хијерархијски оквир и основ и избегавање двоструке процене: Стратешка процена се спроводи на основу нивоа, врсте, циљева, садржаја и географског обухвата плана или програма (став 1). Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена израђује се у складу са смерницама стратешке процене утицаја плана или програма вишег хијерархијског нивоа (став 2). Орган надлежан за припрему плана и програма може узети у обзир релевантне информације и податке раније спроведене стратешке процене планова и програма који припадају истој хијерархијској структури за одређивање релевантних информација које мора да обухвати извештај о стратешкој процени у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних утицаја на животну средину (став 3). Подаци из раније спроведених стратешких процене морају да буду ажурни, поуздани и приказани на начин да се на основу њих могу поуздано утврдити, описати и проценити одређени могући утицаји планова и програма на чиниоце животне средине (став 4).

Члан 8. прописује фазе у поступку стратешке процене, то: 1) припремна фаза; 2) израда извештаја о стратешкој процени; и 3) одлучивање о давању сагласности на извештај о стратешкој процени.

Припремна фаза обухвата: 1) одлучивање о изради стратешке процене и обавештавање јавности о одлуци; 2) избор обрађивача извештаја о стратешкој процени; 3) учешће заинтересованих органа и организација у одлучивању о изради стратешке процене; и 4) сагласност на предлог одлуке о неприступању изради стратешке процене.

Друга фаза обухвата саму израду извештаја о стратешкој процени.

Трећа фаза - одлучивање обухвата: 1) прибављање мишљења органа надлежног за заштиту животне средине; 2) учешће заинтересованих органа и организација; 3) учешће јавности; 4) прекограничне консултације ако се спроводе у складу са овим законом; 5) извештај о резултатима учешћа заинтересованих органа и организација и јавности; 6) оцену извештаја о стратешкој процени; и 7) сагласност на извештај о стратешкој процени.

Припремна фаза (чл 9-13) прописује поступак одлучивања о изради стратешке процене и обавештавање јавности, доношења одлуке да се не израђује стратешка процена, избор израђивача извештаја о стратешкој процени, учешће заинтересованих органа и организација у одлучивању о изради стратешке процене и сагласност на предлог одлуке да се не израђује стратешка процена.

Према члану 9. одлуку о изради стратешке процене доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.

Чланом 10. се прописује да орган надлежан за припрему плана и програма из члана 5. став 2. овог закона може одлучити да се не израђује стратешка процена, о чему претходно

прибавља сагласност органа надлежног за послове заштите животне средине и мишљење других заинтересованих органа и организација.

Орган надлежан за припрему плана и програма одлучује о избору израђивача извештаја о стратешкој процени, по поступку утврђеном законом (члан 11).

У припреми одлуке о изради стратешке процене орган надлежан за припрему плана или програма дужан је да од органа надлежног за послове заштите животне средине и заинтересованих органа и организација затражи мишљење. Орган надлежан за послове заштите животне средине се у мишљењу из став 1. овог члана изјашњава нарочито о питањима, проблемима и релевантним подацима везаним за животну средину које је потребно утврдити, описати и оценити у оквиру извештаја о стратешкој процени применом критеријумима из члана 6. став 1. овог закона (члан 12).

У члану 13. у припреми одлуке да се не израђује стратешка процена за планове и програме из члана 5. став 2. овог закона, орган надлежан за припрему плана или програма дужан је да, од органа надлежног за послове заштите животне средине прибави сагласност и затражи мишљење заинтересованих органа и организација. Без сагласности органа надлежног за послове заштите животне средине на одлуку да се не израђује стратешка процена, не може се донети одлука о изради плана и програма, односно не може се план или програм упутити у даљу процедуру усвајања (члан 13. став 9).

Израда извештаја о стратешкој процени уређена је чл. 14-21. Закона којима је прописана: садржина извештаја о стратешкој процени; полазне основе стратешке процене; процена могућих значајних утицаја; предлог мера предвиђених за спречавање или смањење процењених негативних утицаја на животну средину; смернице за ниже хијерархијске нивое; програм праћења стања животне средине; и нетехнички резиме.

Учлану 14. који прописује садржину извештаја о стратешкој процени је у ставу 2. додата јаснија и прецизнија дефиниција чинилаца животне средине. Чиниоци животне средине су: 1. становништво и здравље људи; 2. геолошка, предеона и биолошка разноврсност, посебно врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе; 3. еколошка мрежа, еколошки значајна подручја и природни коридори; 4. екосистеми и екосистемске услуге; 5. земљиште, вода и ваздух; 6. клима, климатске промене; 7. материјална и нематеријална добра, културно-историјска баштина, архитектонско и археолошко наслеђе и предели; 8. изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама; 9. интеракцију између чинилаца из тач 1-8 (став 2). У ставу 3. овог члана прописано је у тачкама од 1-11. шта извештај о стратешкој треба да садржи, између осталог и одлуку надлежног органа донету у поступку главне оцене прихватљивости за планове и програме који самостално или у стицају са другим планом, програмом, пројектом, радовима или активностима, могу имати утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже.

У члану 15. су прецизиране полазне основе стратешке процене.

У члану 16. је утврђено на основу чега се дефинишу општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора.

Члан 17. садржи елементе процене могућих непосредних и посредних значајних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине, и то:

- 1) детаљан опис, вредновање и процену свих значајних утицаја спровођења плана и програм на чиниоце животне средине;
- 2) приказ вероватних значајних утицаја главних варијантних решења која је разматрао орган надлежан за припрему плана и програма имајући у виду циљ, сврху и географски обухват плана и програма;
- 3) поређење главних варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења са становишта циља, сврхе, географског обухвата плана и програма и процењених утицаја на животну средину, ако је орган надлежан за припрему плана и програма разматрао варијантна решења;
- 4) начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине укључујући податке о: ваздуху, води, земљишту, клими, климатским променама и капацитетима чинилаца да се прилагоде климатским променама, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљном и животињском свету, екосистемима и екосистемским услугама, стаништима и биолошкој разноврсности, заштићеним природним добрима, еколошкој мрежи, геолошкој и предеоној разноврсности и одликама, становништву и здрављу људи, градовима и другим насељима, културно-историјској баштини, инфраструктурним, индустријским и другим објектима, архитектонском и археолошком наслеђу или другим створеним вредностима, изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама и међусобној интеракцији чинилаца животне средине;
- 5) начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), као и кумулативна и заједничка природа утицаја;
- 6) приказ методологије и тешкоћа, техничких немогућности или недостатка одређених знања са којим се орган надлежан за припрему плана и програма сусрео како би спровео процену главних варијантних решења.

Члан 18. прописује да је орган за припрему плана и програма дужан да у извештају о стратешкој процени утврди, опише, вреднује и процени све могуће значајне негативне утицаје спровођења плана и програма на чиниоце животне средине. Такође прописује да ће орган надлежан за припрему плана и програма у извештају о стратешкој процени посебно вредновати мере спречавања и/или ублажавања могућих негативних утицаја реализације плана и програма на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже утврђене одлуком надлежног органа донетом у поступку главне оцене прихватљивости. Мере

спречавања и/или смањења процењених негативних утицаја на животну средину саставни су део плана и програма.

Члан 19. прописује да извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекти заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

Члан 20. прописује садржину програма праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма. Програм праћења стања животне средине је саставни део плана и програма и може укључивати податке из постојећег програма праћења који обезбеђује орган надлежан за заштиту животне средине у циљу избегавања двоструког мониторинга.

Члан 21. прописује да нетехнички резиме садржи преглед информација и најважнијих резултата изведених из извештаја о стратешкој процени које се саопштавају на начин који је разумљив и приступачан јавности. У овом члану дат је преглед шта нетехнички резиме мора да садржи.

Трећа фаза поступка стратешке процене је одлучивање о давању сагласности на извештај о стратешкој процени прописана (чл. 22- 34.).

Према члану 22. орган надлежан за припрему плана и програма органу надлежном за послове заштите животне средине и органу надлежном за спровођење поступка оцене прихватљивости доставља на мишљење извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма. Наведени органи разматрају и оцењују нацрт извештаја о стратешкој процени применом одредаба овог закона и критеријума који су прописани у Прилогу II овог закона. На основу оцене наведени органи дају мишљење на извештај о стратешкој процени и достављају га органу надлежном за припрему плана и програма заједно са примедбама и предлозима за допуну у складу са прописаним критеријумима.

Члан 23. прописује да по добијању захтева за давање мишљења на извештај о стратешкој процени, орган надлежан за послове заштите животне средине образује стручну комисију ради оцене извештаја о стратешкој процени. Решење о образовању стручне комисије доноси се у року од десет дана од дана пријема захтева и њиме се утврђује састав, задаци, начин рада и финансирање стручне комисије.

Члан 24. је члан који дефинише састав стручне комисије и ограничење лица која не могу бити у саставу стручне комисије за оцену извештаја о стратешкој процени. Министар надлежан за послове заштите животне средине ближе прописује начин избора и рада стручне комисије.

Члана 25. се односи на оцену стручне комисије и прописује да стручна комисија разматра и оцењује извештаја о стратешкој процени узимајући у обзир захтеве прописане овим законом и критеријуме садржане у Прилогу II овог закона.

Начин и поступак оцењивања извештаја о стратешкој процени и садржину оцене стручне комисије прописује члан 25. Оцена стручне комисије је саставни део мишљења органа надлежног за послове заштите животне средине.

Члан 26. се односи на учешће заинтересованих органа и организација у поступку одлучивања и прописује да орган надлежан за припрему плана и програма доставља заинтересованим органима и организацијама на мишљење извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева за достављање мишљења. Ако се мишљење не достави у року од 30 дана од дана од дана пријема захтева за достављање мишљења, сматраће се да нема примедби на извештај о стратешкој процени.

Чланом 27. утврђена је обавеза органа надлежног за припрему плана и програма да обезбеди учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени и нацрта плана и програма и да обавести јавност о начину, месту и року за увид у садржину извештаја и достављање мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе. Обавештавање јавности се врши јавним позивом који се објављује у најмање једним штампаним дневним новинама које излазе на подручју које ће бити захваћено утицајем плана и програма и на службеном сајту органа надлежног за припрему плана и програма. Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да омогући неометан електронски приступ јавности плану и програму, извештају о стратешкој процени утицаја, нетехничком резимеу, мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и оцени стручне комисије, мишљењима заинтересованих органа и организација и другим подацима и документацији битној за поступак одлучивања најкасније истовремено са датумом објаве обавештења у штампаним дневним новинама, односно чим мишљења заинтересованих органа и организација, други битан податак или документ постане доступан органу надлежном за припрему плана и програма. Министар ближе прописује начин обавештавања јавности и спровођења јавне расправе о нацрту плана и програма и извештају о стратешкој процени.

Члан 28. прописује обавезу органа надлежног за припрему планског документа да изради извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности. Извештај садржи мишљења органа надлежног за заштиту животне средине које у себи садржи и мишљење стручне комисије, заинтересованих органа и организација и јавности и мишљења и примедбе достављене и изјављене у поступку прекограничних консултација ако су спроведене у складу са овим законом.

Члан 29. прописује да орган надлежан за припрему плана и програма доставља органу надлежном за послове заштите животне средине на сагласност извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма и извештајем о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности.

Орган надлежан за заштиту животне средине оцењује извештај из става 1. овог члана применом критеријума садржаних у Прилогу II овог закона, узимајући у обзир мишљења и примедбе јавности и заинтересованих органа и организација.

Члан 30. дефинише да на основу оцене извештаја о стратешкој процени, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на наведени извештај или одбија давање сагласности. Орган надлежан за заштиту животне средине оцењује извештај о стратешкој процени применом критеријума садржаних у Прилогу II овог закона, узимајући у обзир мишљења и примедбе јавности и заинтересованих органа и организација. Орган надлежан за припрему плана или програма не може упутити план или програм у даљу процедуру усвајања без сагласности органа надлежног за послове заштите животне средине на извештај о стратешкој процени.

Члан 31. дефинише да оцену прихватљивости плана и програма спроводи министарство надлежно за послове заштите животне средине, односно орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, у складу са законом којим се уређује заштита природе, за план и програм који сам или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, може имати значајан негативан утицај на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже (став 1). Поступак оцене прихватљивости се састоји из претходне и главне оцене прихватљивости (став 2). Поступак претходне оцене прихватљивости спроводи се пре доношења одлуке о изради стратешке процене утицаја, а поступак главне оцене прихватљивости пре израде извештаја о стратешкој процени утицаја (ст. 3. и 4). Ако на основу спроведене оцене прихватљивости Министарство, односно орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, утврди да план и програм може да има значајан негативан утицај на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже, орган надлежан за послове заштите животне средине одбија да да сагласност на извештај о стратешкој процени.

Чланом 32. се дефинишу прекограничне консултације, односно обавезе државе порекла и погођење државе у случају да план или програм може имати значајне негативне утицаје на животну средину друге државе и здравље људи. Приликом прекограничних консултација, надлежни органи државе порекла и погођене државе договориће начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности у поступку одлучивања, приступа информацијама о могућим прекограничним утицајима и достављања мишљења и примедба. О одлуци о давању сагласности на извештај о стратешкој процени Министарство обавештава надлежни орган друге државе која је била консултована у поступку одлучивања. Министарство је дужно да затражи од надлежног органа друге државе учешће у поступку одлучивања о плановима и програмима који могу да имају значајан утицај на чиниоце животне средине и здравље људи на територији Републике Србије. О примљеним информацијама о нацрту плана и програма, вероватном прекограничном утицају и предложеним мерама друге државе, Министарство обавештава заинтересоване органе и организације и јавност. Мишљења заинтересованих органа и организација и јавности о прекограничним утицајима и предложеним мерама спречавања и/или смањења прекограничних утицаја Министарство узима у обзир приликом давања мишљења надлежном органу друге државе.

Члан 33. дефинише да су извештај о стратешкој процени, резултати учешћа заинтересованих органа и организација и јавности и других држава у случају прекограничног утицаја, саставни део планске документације (став 1). Прописана је обавеза, у ставу 2, органа надлежног за припрему плана и програма да обавести јавност о усвајању плана и програма путем најмање једних штампаних дневних новина као и на свом

службеном сајту. Обавештење има садржину која је прописана у ставу 3. тог члана: Обавештење садржи назив и обухват плана и програма; и нетехнички резиме извештаја о стратешкој процени. Орган надлежан за припрему плана и програма обезбеђује доступност усвојеног плана и програма и извештаја о стратешкој процени после усвајања плана и програма, укључујући електронски приступ овим документима путем свог службеног сајта као и сајта посебно намењеног обавештавању о поступцима стратешке процене (централне базе података и централни веб портал).

Члан 34. прописује формирање централне базе података и централни веб портал које води Министарство. Преко централне базе података и централног веб портала органи надлежни за припрему плана и програма обавештавају заинтересоване органе и организације и јавност о покренутим поступцима стратешке процене утицаја, одлукама да се не израђује стратешка процена, нацртима планова и програма, извештајима о стратешкој процени, роковима и начинима достављања мишљења, месту и времену одржавања јавних расправа, прекограничним консултацијама и омогућавају електронски приступ одлукама и документацији. Министарство је дужно да омогући несметан електронски приступ јавности централној бази података у складу са законом, а органи надлежни за припрему плана и програма да у централну базу података уносе информације, обавештења и документацију, односно постављају на централни веб портал све податке и информације прикупљене о току поступка стратешке процене.

III. Надзор

Чланом 35. прописано је да надзор над применом одредаба овог закона врши Министарство.

IV. Казнене одредбе (члан 36 – 38)

Казнене одредбе усаглашене су са Законом о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/2013, 13/2016, 98/2016-одлука УС, 91/2019 и 91/2019- др. закон) и Законом о привредним преступима (“Службени лист СФРЈ”, бр. 4/77, 36/77 - исправка, 14/85, 10/86 - пречишћен текст, 74/87, 57/89, 3/90, “Службени лист СРЈ”, бр. 27/92, 16/93 - др. закон, 31/93 - др. закон, 41/93 - др. закон, 50/93 - др. закон, 24/94, 28/96, 64/01, “Службени гласник РС”, број 101/05 - др. Закон).

Чланом 36. прописана је новчана казна за прекршај за одговорно лице у државном органу, органу територијалне аутономије или органу јединице локалне самоуправе, надлежном за припрему плана и програма, односно надлежном за послове заштите животне средине, ако поступи супротно одредбама овог закона. Радње прекршаја наведене су у 14 тачака уз позивање на одговарајуће материјалне одредбе Закона.

Чланом 37. прописана је новчана казна за прекршај за обрађивача извештаја о стратешкој процени - предузетника ако у извештај о стратешкој процени унесе нетачне податке и чињенице о стању животне средине и њених чинилаца или прикрије податке и чињенице неопходне за процену утицаја плана и програма и предузимања мера заштите

(члан 11. став 5. Закона). Уз новчану казну обрађивачу извештаја - предузетнику се може изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању од једне до три године.

Члан 38. прописује новчану казну за привредни преступ за правно лице - обрађивача извештаја о стратешкој процени ако учини дело из члана 37. овог закона. За тај привредни преступ прописана је и новчана казна за одговорно лице у правном лицу. Поред новчане казне за привредни преступ правном лицу – обрађивачу извештаја о стратешкој процени може се изрећи и заштитна мера забрана правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу у трајању од пет до десет година, а одговорном лицу у правном лицу заштитна мера забране вршења одређене дужности у трајању од пет до десет година.

V. Прелазне и завршне одредбе (члан 39-43)

Чланом 39. је прописано да да ће се поступак усвајања планова и програма чија је израда започета пре ступања на снагу овог закона наставиће по поступку утврђеном Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

Чланом 40. прописано је да ће подзаконске прописе из члана 24. став 4. и члана 27. став 11. овог закона министар донети у року од годину дана.

Чланом 41. прописан је рок од три године од ступања на снагу овог закона у ком ће Министарство успоставити централну базу података и централни веб портал из члана 34. став 1. овог закона.

Чланом 42. прописано је да ступањем на снагу овог Закона престаје да важи Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

Чланом 43. прописано је да овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“ осим одредаба чл. 5, 9, 10, 12, 13, 14, 18. и 31. овог закона у делу који се односи на оцену прихватљивости које ће почети да се примењују протеком рока од две године од дана ступања на снагу овог закона.

IV СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона у 2023. години нису потребна финансијска средства из буџета Републике Србије.

За спровођење овог закона за 2024. и 2025. годину биће потребна финансијска средства из буџета Републике Србије, с обзиром да је предвиђено да се за финансирање рада стручне комисије средства обезбеђују у буџету, као и за потребе успостављања и вођења централне базе података и централног веб портала.

Средства за наведене намене у 2024. и 2025. години планираће се у оквиру лимита на разделу Министарства заштите животне средине који ће бити опредељени од стране Министарства финансија у складу са билансним могућностима.

Средства за финансирање рада стручне комисије биће обезбеђена у буџету Републике Србије за 2024. и 2025. годину у износу од по 600.000,00 РСД годишње, на Разделу 25 - Министарство заштите животне средине, Глава 25.0 - Министарство заштите животне средине, Програм 0404 - Управљање заштитом животне средине, Функција 560 - Заштита животне средине неklasификована на другом месту, Програмска активност 0002 – Уређење политике заштите животне средине, Економска класификација 423 – Услуге по уговору.

Средства за успостављање и вођење централне базе података и централног веб портала биће обезбеђена у буџету Републике Србије за 2024. и 2025. годину у износу од по 2 000.000,00 РСД годишње, на Разделу 25 - Министарство заштите животне средине, Глава 25.0 - Министарство заштите животне средине, Програм 0404 - Управљање заштитом животне средине, Функција 560 - Заштита животне средине неklasификована на другом месту, Програмска активност 0004 – Администрација и управљање, Економска класификација 515 – Нематеријална имовина.

На пословима успостављања и рада на централној бази података и централном веб порталу радиће постојећи запослени.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА ЗА ЗАКОН О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ПРИЛОГ 2:

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Стратешка процена утицаја на животну средину уведена је у правни систем Републике Србије доношењем Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину 2004. године. Стратешка процена утицаја на животну средину настала је као одговор на брзу еволуцију еколошке мисли на овим просторима и представља проактиван инструмент чија је примарна намена да предвиди и обезбеди превенцију могуће штете по животну средину услед реализације политика и развојних планова и програма. Циљ стратешке процене утицаја је да обезбеди рано упозорење за широку скалу кумулативних ефеката резултираних акцијама нижег хијерархијског нивоа, који би били занемарени у процесу процене утицаја на животну средину.

Стратешка процена утицаја је поступак којим се процењују утицаји предложених стратешких докумената (планови, програми и политике) којима се доносе стратешки важне одлуке и врше стратешки важни избори, на животну средину укључујући и економске и социјалне елементе. Овим поступком омогућено је учешће јавности и органа надлежних за заштиту животне средине у коначном одлучивању о политици коју предлаже одређени сектор, о плану за одређено подручје или програму развоја за одређену област. Стратешка процена утицаја треба да обезбеди дефинисање и процену кумулативних, синергијских, глобалних и других утицаја предложене стратегије, основе политике, плана или програма на животну средину, као и да припреми мере за спречавање односно заштиту од негативних и увећање позитивних утицаја плана, програма, стратегије и основе на животну средину.

Да би била ефикасна, стратешка процена мора започети истовремено са припремом плана, програма, основе и стратегије и мора бити интегрисана у поступак примене истих. Поступак стратешке процене – одлука о изради, прикупљање података и анализа, припрема варијантних/алтернативних решења, процена утицаја, припрема мера за смањење негативних и увећање позитивних утицаја на животну средину и интегрисање резултата стратешке процене у поступак одлучивања, развијен је тако да одговара поступку припреме било ког плана, програма или основе и стратегије.

Стратешка процена врши се за планове, програме, основе и стратегије (у даљем тексту: планови и програми) у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

Тренутно стање у области примене постојећег Закона о СПУ на Републичком нивоу у погледу издавања мишљења на предлог одлуке о изради или неприступању изради стратешке процене утицаја, сагласност на извештаја о стратешкој процени за планове/програме и мишљење Министарства на извештај о стратешкој процени за планове и програме на локалном нивоу у 2019, 2020 и 2021. години је следећи:

- Решење Министарства о сагласности на извештај о стратешкој процени за П/П на Републичком нивоу- 21 решење о сагласности (ниједно негативно);
- Мишљење Министарства на одлуци о стратешкој процени утицаја за П/П на Републичком нивоу- 26 мишљења;
- Мишљење Министарства на одлуке о неприступању израде стратешке процене утицаја- 4 мишљења (ниједно негативно);
- Мишљење Министарства на извештај о стратешкој процени за П/П на локалном нивоу- 44 мишљења.

Треба напоменути да се на основу праћења наведених података може утврдити да у наведеном периоду није донето ниједно решење о "одбијању сагласности" на извештај о стратешкој процени, као и ниједно "негативно решење" Министарства на одлуку о неприступању израде стратешке процене утицаја.

Квалитет извештаја о стратешкој процени се прати кроз сагледавање примене Прилога II, Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину којим су прописани Критеријуми за оцену извештаја о стратешкој процени. Такође квалитет извештаја о стратешкој процени са прати и кроз сагледавање примене консултација и усвојених и не усвојених примедби заинтересованих органа и организација и јавности.

У поступку давања сагласности на извештај о стратешкој процени који се прати у последње три године, утврђено је да су обрађивачи примењивали Прилога II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину при изради извештаја о стратешкој процени разматрали и усвајали, делимично усвајали или одбијали примедбе заинтересованих органа и организација и јавности.

Такође важно је нагласити да у поступку оцене извештаја о стратешкој процени и давања сагласности, није ангажована Стручна комисија за давање мишљења, која би у свом саставу има стручњаке из различитих области, у зависности од сектора и врсте планова или програма. То се може сматрати као показатељ за неадекватну контролу квалитета израде извештаја о стратешкој процени.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Да спроводи се. На снази је Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004 и 88/2010) који је у складу са Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон);

Основни разлог за доношења новог Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину је достизање што већег степена усаглашености Закона са Директивом 2001/42/ЕЗ о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину (у даљем тексту: Директива) у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планова и програма, првенствено посматрано из угла спроводивости нових решења у пракси у условима ограничених административних капацитета на свим нивоима надлежности.

Потреба за усаглашавање са појединим одредбама Директиве је првенствено у делу који се односи на:

1. хијерархијски оквир и усклађеност са осталим плановима и програмима,
2. избегавање двоструке процене и ниво и обим извештаја о стратешкој процени;
3. квалитет Извештаја о СПУ

Доношењем новог Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину планирано је да се боље уреде одређена решења која су до сада изазивала недоумице и проблеме у примени важећег Закона о процени утицаја на животну средину:

1. потреба да се побољша квалитет оцене извештаја о стратешкој процени кроз појачавање улоге стручне комисије;
2. увођење могућности образовања стручне комисије за оцену извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину;
3. јасније дефинисање поступка спровођења јавне расправе и обавештавање јавности о нацрту плана и извештају о стратешкој процени утицаја на животну средину;
4. делотворније укључивање стратешке процене у израду планова и програма;
5. уређење питања електронског оглашавања, обавештавања, и достављања информација заинтересованој јавности у свим фазама поступка стратешке процене утицаја;
6. уређење питања одговорности и провере тачности података и информација
7. увођење базе података и централног веб портала преко којег ће органи надлежни за припрему планова и програма обавештавати заинтересоване органе и организације и јавност о покренутим поступцима стратешке процене утицаја, одлукама о неприступању изради стратешке процене, нацртима планова и програма, извештајима о стратешкој процени, роковима и начинима достављања мишљења, месту и времену одржавања јавних расправа, прекограничним консултацијама и омогућити електронски приступ одлукама и документацији у складу са законом;

Као посебно питање које треба уредити наведена је неопходност решавања односа поступка стратешке процене утицаја са поступком оцене прихватљивости пројеката за

еколошки значајна подручја у складу са последњим изменама и допунама Закона о заштити природе.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Основни пропис који се односи на процену утицаја планова и програма је Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004 и 88/2010. Доношење новог Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину значано ће допринети доношењу повољнијих решења за животну средину у току израде и имплементације планова и програма из области просторног и урбанистичког планирања, водопривреде, енергетике, обрађања, рударства, заштићених природних добара итд.

Остали прописи од значаја за промену која се предлаже су следећи:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон) је кривни закон о заштити животне средине којим се прописује и израда стратешке процене утицаја на животну средину. Значај Закона о заштити животне средине на промене који се предлажу новим Законом о заштити животне средине је у значајнијем утицају на израду секторских планова и програма повољнијих по питању заштите животне средине.
- Закон о потврђивању Протокола о стратешкој процени животне средине уз Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту (ESPOO конвенција) („Сл. гласник РС”, бр. 102/07) је од значаја за нови Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину у већем нивоу примене прекограничних консултација у процесу израде и доношења планова и програма чија примена може да има негативне ефекте на животну средину суседних држава.
- Закон о потврђивању конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 38/09) је значајан за промене због бољег нивоа побољшавања доступност информација и учешће јавности у доношењу одлука, у процесу израде планова и програма пре њиховог усвајања.

С обзиром да је одговорност надлежног органа да контролише спровођење прописа, предложеним решењима у новом Закону, инспекцијски надзор је уређен у складу са Законом о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18-др. закон и 95/18).

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Уочени су проблем је у недостатку контроле квалитета Извештаја о стратешкој процени на Републичком нивоу, Покрајинском и локалном нивоу, пошто је постојећим Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину предвиђена само "могућност" да Орган надлежан за заштиту животне средине формира Стручну комисију. У пракси Стручна комисија никад није формирана. Такође постојећим Законом прописано је да се Стручна комисија може да се формира тек након што Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину буде достављен Органу надлежном за заштиту животне средине на давање сагласности. Формирање стручне комисије у том тренутку је касно, пошто су претходно већ извршене измене Извештаја о стратешкој процени, као и нацрта плана или програма у складу са већ датим примедбама Надлежног органа за заштиту животне средине, заинтересованих органа и организација и јавности, тако да би примедбе Стручне комисије могле да доведу до поновних измена Извештаја о стратешкој процени, као и плана или програма. Ово је проблем на свим нивоима власти. Последице овог проблема су су недовољно квалитетна израда Извештаја о стратешкој процени, па самим тим и стратешких планова и програма чији су наведени извештаји саставни део.

Тренутно не постоји јединствена електронска база која би обухватила све поступке стратешке процене утицаја на животну средину на свим нивоима одлучивања – министарство, покрајински секретаријат за заштиту животне средине и јединице локалне самоуправе. Увођењем електронске базе и on line приступ био би гарант веће транспарентности у спровођењу Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и могућност праћења јединица локалних самоуправа у примени Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину. До сада није адекватно вршена контрола законитости у раду над повереним пословима у јединицама локалне самоуправе, и први корак у том смислу јесте успостављање јединствене електронске базе.

Проблем који је уочен у примени постојећег Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, на свим нивоима власти је могућност органа надлежног за припрему плана или програма да донесе одлуку да се не приступи изради стратешке процене утицаја (за планове за које није обавезна израда стратешке процене) и поред негативног мишљења органа надлежног за заштиту животне средине. Последице су да се за те планове и програме и поред мишљења органа надлежног за заштиту животне средине да је стратешка процена потребна, може донети одлуку о неприступању израде стратешке процене.

Такође уочен је проблем што се у примени Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину за планове и програме за који постоји хијерархијски оквир и усклађеност са плановима и програмима виших хијерархијских нивоа, не користе већ постојећи релевантни подаци већ урађених стратешких процена. Последице су да се спроводи двострука процена.

5) Која промена се предлаже?

Примена одредби постојећег Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину допринела је бољем нивоу заштите чинилаца животне средине на нивоу планског процеса.

Једна од промена је за побољшање квалитета извештаја и стратешкој процени. Показатељ који потврђује наведени учинк се састоји у томе што се Новим Законом знатном побољшава квалитет извештаја о стратешкој процени обавезним увођењем Стручне комисије у поступку давања мишљења и примедби на нацрт извештаја о стратешкој процени. Предвиђено је да се Стручна комисија састоји од еминентних стручњака за одређене области као што су водопривреда, рударство енергетика итд. Давање мишљења Стручне комисије значајно ће се побољшати квалитет примедби на нацрт извештаја о стратешкој процени, посебно узимајући у обзир да надлежни орган за заштиту животне средине при давању сагласности на Извештај о стратешкој процени узети у обзир мишљење и примедбе Стручне комисије. Важно је имати у виду да се Стратешка процена ради за планове и програме из различитих области, тако да је веома битно имати мишљења и примедбе експерата за потребне области у зависности од врсте и сектора плана или програма. Стручна комисија ће адекватно моћи да процени квалитет и тачност података и коришћење реалних алтернативних решења. Поред Поступка учешћа Стручне комисије у давању мишљења и примедби на Извештај о стратешкој процени, истовремени се спроводи и поступак учешћа заинтересованих органа и организација и јавности.

Предложена промена се састоји у прописивању да орган надлежан за заштиту животне средине мора да да сагласност за одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја. Новим Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину предвиђено је да за планове и програме за које је могуће донети одлуку о неприступању израде стратешке процене утицаја, орган надлежан за заштиту животне средине мора да да сагласност. Таквим законским решењем се постиже да не може да се донесе одлука о неприступању израде стратешке процене утицаја без сагласности органа надлежног за заштиту животне средине.

Преложеном променом се прописује спровођење стратешке процене тако што се утврђује хијерархијски оквир, усклађености са плановима и програмима виших хијерархијских нивоа, коришћењем релевантних података из планова и програма вишег хијерархијског оквира у циљу избегавањем двоструке процене тамо где постоје релевантни подаци који могу да се користе. Показатељ за учинак је у томе што се користе већ постојећи подаци и избегава двострука процена.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Постојећим Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004 и 88/2010); Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009 и 72/2009); Законом о изменама и допунама Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 014/2016); Законом о потврђивању Протокола о стратешкој процени животне средине уз Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту (ESPOO кон-венција), делимично су пренешене одредбе Директиве 2001/42/EЗ.

У циљу унапређења ове области и потпуног усклађивања националних са међународним прописима потребно је приступити изради нових прописа, уз истовремено обезбеђивање координисаног укључивања у тај процес надлежних органа на свим нивоима

Такође, с обзиром на комплексност ове области, за потпуно спровођење прописа потребно је координисано учешће великог броја надлежних органа на националном нивоу, њихова вертикална координација са регионалним и локалним органима, индустријом и јавношћу, као и билатерална прекогранична сарадња са суседним земљама.

У даљем поступку унапређења ове области и усклађивања са правним тековинама ЕУ, посебно се мора водити рачуна о подели надлежности у Републици Србији, како вертикалној, тако и хоризонталној. На овај начин, кроз јасно дефинисане надлежности успоставио би се институционални оквир и створили услови за потпуно преношење и спровођење правног оквира ЕУ из ове области и, што је и најважније, унапредила би се заштита животне средине у Републици Србији.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложени Предлог закона о стратешкој процени утицаја на животну средину имаће позитиван утицај на све сегменте друштва, јер ће се применом овог закона обезбедити избегавање, спречавање, смањење или отклањање сваког значајнијег штетног утицаја планова или програма на животну средину, начин праћења утицаја ових докумената, разумне алтернативе које су разматране и главне разлоге за одабрано решење, што ће унапредити систем заштите животне средине у Републици Србији.

Надлежни органи на свим нивоима ће морати да обезбеде координацију рада и да сарађују и обезбеде механизме за сарадњу у овој области. Предложеним решењима у Нацрту закона прецизно су дефинисане и обавезе надлежних органа које се односе на информисање јавности и учешће у доношењу одлука. Дефинисано је право заинтересоване јавности да учествује у доношењу одлука и да изрази своје, а доносиоцу одлука да узме у обзир мишљења и разлоге за забринутост који се могу односити на те одлуке, чиме се повећава одговорност и транспарентност процеса доношења одлука и доприноси јавној свести о питањима у области животне средине и подршци донесеним одлукама.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Жељена политика се не може остварити важећим документима јавних политика.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Применом важећих прописа жељена промена се не може остварити, већ се мора донети нови пропис.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (*status quo*).

У случају да се не усвоји нови Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину неће доћи до побољшања квалитета израде Извештаја о стратешкој процени. Пошто је стратешка процена утицаја на животну средину мултидисциплинарног и мултисекторског карактера, евидентно је да ће се обавезним формирањем Стручне комисије за оцену Извештаја састављеног од експерата за све битне области које могу да утичу на животну средину, значајно утицати на побољшање квалитета наведеног извештаја.

Статистички гледано уколико се не усвоји нови Закон о СПУ, проценат Извештаја о СП које ће добити сагласност ће бити 100 %. Применом новог Закона о СПУ проценат сагласности на Извештај о СПУ ће се делимично смањити због побољшане контроле квалитета наведених извештаја кроз обавезно учешће Стручне комисије у оцени извештаја.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Уколико поредимо искуство других држава, остваривање жељених промена захтева измену постојећих законских прописа. Како се наведеним променама обезбеђује транспозиција, а затим и имплементација одговарајућег акта Европске уније, која је међународно преузета обавеза Републике Србије, транспозиција и имплементација ових аката била је потребна и у земљама које су чланице Европске уније.

Примена Директиве 2001/42/ЕЗ.у Европској унији је од 2001. године. Република Србија је донела Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину 2004. године, који је био у сагласности са Директивом око 85%.

Законом о потврђивању Протокола о стратешкој процени животне средине уз Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту (ESPOO конвенција), је 2004. почела да се примењује у делу који се односи на прекограничне консултације.

Све државе Европске уније имају законе о стратешкој процени утицаја на животну средину који су усклађени са Директивом 2001/42/ЕЗ. Немамо искуства са применом закона о стратешкој процени утицаја у тим земљама.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Формални разлози за доношење предложеног закона налазе се у документима Републике Србије који одређују транспозицију правних аката Европске уније у национални правни систем у процесу прикључивања Европској унији. Тако је у

Националном програму за усвајање правних тековина Европске уније (трећа ревизија, фебруар 2018.) утврђено да ће Директива 2001/42/ЕЗ о стратешкој процени утицаја планова, програма и политика на животну средину бити пренесена у правни систем Републике Србије усвајањем Закона о изменама и допунама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и подзаконских аката.

Одредбе Директиве 2001/42/ЕЗ делимично су пренесене у Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004 и 88/2010); Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009 и 72/2009); Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 014/2016); Закон о потврђивању Протокола о стратешкој процени животне средине уз Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту (ESPOO кон-венција).

Општи циљ доношења Новог Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину је бољи ниво заштите животне средине у процесу израде и имплементације планова и програм и чиме би се обезбедио бољи квалитет живота људи и боља заштита животне средине.

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Посебни циљеви заштите животне средине је унапређење квалитета извештаја о стратешкој процени на свим нивоима власти, боље спровођење учешћа и обавештавања заинтересованих органа и организација и јавности у свим фазама процеса стратешке процене, увођење оцене прихватљивости за еколошку мрежу и побољшање квалитета у доношењу одлука о неприступању израде стратешке процене.

Мере за постизање посебних циљева су следеће:

- потреба да се побољша квалитет оцене извештаја о стратешкој процени кроз појачавање улоге стручне комисије; увођење могућности образовања стручне комисије за оцену извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину;
- потреба за усаглашавање Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину са Уредбом о оцени прихватљивости за еколошку мрежу;
- јасније дефинисање поступка спровођења јавне расправе и обавештавање јавности о нацрту плана и извештају о стратешкој процени утицаја на животну средину; уређење питања електронског оглашавања, обавештавања, и достављања информација заинтересованој јавности у свим фазама поступка стратешке процене утицаја;
- увођење јединствене базе података и централног веб портала преко којег ће органи надлежни за припрему планова и програма обавештавати заинтересоване органе и организације и јавност о покренутим поступцима стратешке процене утицаја,

одлукама о неприступању изради стратешке процене, нацртима планова и програма, извештајима о стратешкој процени, роковима и начинима достављања мишљења, месту и времену одржавања јавних расправа, прекограничним консултацијама и омогућити електронски приступ одлукама и документацији у складу са законом;

- потреба за побољшањем квалитета оцене предлога одлука о неизради стратешке процене за одређене планове и програме, узевши у обзир да наведена одлука без сагласности органа надлежног за заштиту животне средине не може бити донета.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Закон о СПУ је усаглашен са Националном стратегијом одрживог развоја ("Сл.гласник РС", број 57/08) која се односи на равноправно третирање питања животне средине са економским и социјалним развојем

Преговарачка позиција за поглавље 27 – животна средина и климатске промене садржи одељак Хоризонтално законодавство у оквиру којег је дефинисан статус транспозиције Директива ЕУ у домаћем законодавству са задатим роковима за достизање пуне транспозиције. Такође, према прихваћеним обавезама које произилазе из Споразума о формирању енергетске заједнице земаља југоисточне Европе, Република Србија је у обавези да до краја јуна 2022 године спроведе поступак усвајања новог Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

На основу Извештаја о напретку Европске комисије биће могуће утврдити да ли је дошло до остваривања циљева. Такође, и на основу броја и квалитета података који буду достављени у информациони систем.

Показатељи учинка за остваривање општих циљева су следећи:

Остварење општих циљева се прати кроз показатеље из "Извештаја о стању животне средине у Републике Србије" који се израђује се за сваку годину, што је обавеза Агенције за заштиту животне средине. Извештај о стању животне средине даје приказ стања животне средине у Републици Србији на бази доступних података у тренутку израде и из њега се може видети остварење циљева и мере заштите животне средине који су дефинисани стратешким документима. Такође кроз Извештај се може пратити успешност донетих мера за побољшање стања животне средине у процесу имплементације планских докумената и спровођења мера у оквиру њих, чиме се обезбеђује боља заштита животне средине и бољи квалитет живота људи.

Показатељи учинка за остваривање посебних циљева су следећи:

- удео извештаја о стратешкој процени утицаја који су унапређени на основу коментара стручне комисије, у односу на укупан број достављених извештаја о стратешкој процени утицаја;
- удео извештаја о стратешкој процени утицаја на које су достављени коментари јавности и заинтересованих органа и организација у односу на укупан број достављених извештаја о стратешкој процени утицаја;
- удео извештаја о стратешкој процени утицаја за коју се спроводи оцена прихватљивости у односу на укупан број извештаја о стратешкој процени утицаја;
- удео одлука, органа надлежног за заштиту животне средине, о одбијању сагласности за неприступање израде стратешке процене утицаја, у односу на укупан број захтева за неприступање израде стратешке процене утицаја.

ПРИЛОГ 4:

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

„*Status quo*” или друге релевантне опције нису разматране

„*Status quo*” опција није разматрана, јер обавезу потпуног транспонувања ЕУ прописа из овласти стратешке процене утицаја на животну средину није могуће извршити кроз друге опције, изузев кроз измену законских одредби.

Главна последица по животну средину, уколико буде „*status quo*” опција је да ће остати смањен квалитет извештаја на животну средину, а самим тим ће утицати на доношење лошијих одлука по животну средину усвојених стратешких планова и програма. То се нарочито односи на имплементацију стратешких планова и програма, односно имплементацију одлука који су неповољне по животну средину.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Поред регулаторних мера нису идентификоване друге опције за постизање жељене промене, имајући у виду да се једино регулаторним мерама могу испунити обавезе усклађивања домаће легислативе са прописима Европске уније, који ову област уређују кохерентно и целовито.

Кључни позитивни ефекти регулаторних мера састоји се у томе што се стратешка процена спроводи за сва секторска стратешка планска документа чија имплементација може знатно негативно да утиче на животну средину. Било којим другим мерама не би било могуће да се обухвате сви сектори планских докумената (просторно и урбанистичко планирање, водопривреда, рударство, енергетика итд.).

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

У смислу постизања посебних циљева који су дефинисани као резултат примене предложених решења у Предлогу закона нису предвиђене подстицајне мере.

4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

Велики проблем и примени постојећег Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину је недостатак кадрова у јединицама локалне самоуправе. Недостатак стручног капацитета у локалној самоуправи је основни узрок несолидне примене Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину. Такође постоји и недостатак кадра на Републичком нивоу који би требало да контролише рад локалне самоуправе.

Тренутно не постоји јединствена електронска база која би обухватила све поступке стратешке процене утицаја на животну средину на свим нивоима одлучивања – министарство, покрајински секретаријат за заштиту животне средине и јединице локалне самоуправе. Електронска база и *on line* приступ биће гарант веће транспарентности у спровођењу Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, али и дати могућност праћења јединица локалних самоуправа у примени закона о стратешкој процени утицаја на животну средину. До сада није адекватно вршена контрола законитости у раду над повереним пословима у јединицама локалне самоуправе, и први корак у том смислу јесте успостављање јединствене електронске базе.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно едукативних мера?

Узевши у обзир да је ова област изузетно комплексна пре свега услед тога што се односи на велики број сектора истовремено, није могуће кроз информативно едукативне мере да се дође до промена.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике,

односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Предлогом закона дата је могућност да се јавност и заинтересована јавност као циљна група из цивилног сектора укључи у процес његовог спровођења.

У том смислу, предложена решења односе се и на учешће јавности у доношењу одлука, како би се заинтересованој јавности омогућило да изрази своје мишљење о одређеним плановима и програмима, а доносиоцу одлука да узме у обзир мишљења и разлоге за забринутост који се могу односити на те одлуке, чиме се повећава одговорност и транспарентност процеса доношења одлука и доприноси јавној свести о питањима у области животне средине и подршци донесеним одлукама.

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Постоје одређени расположиви и потенцијални капацитети за спровођење идентификоване опције, али је потребно јачање административних капацитета, како за вођење управних поступака у овој области, тако и за потребе инспекцијских надзора.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Након извршене анализе у оквиру Прилога 2, идентификованих проблема, као и њихових узрока и последица, изабрана је као опција доношење новог Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, којим се уређују правила спровођења поступка утврђивања и процене утицаја планова, програма, стратегија и основа на чиниоце животне средине и избегавања, спречавања, смањења и, где је то могуће, отклањања сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину у Републици Србији и којим се у домаће законодавство преноси Директива 2001/42/ЕЗ. Предложеним решењима прецизније се уређују права и обавезе предлагача планова, програма, стратегија и основа, обавезе надлежних органа, информисање, јавне консултације и учешће у одлучивању, инспекцијски надзор, казнене одредбе и друго, што ће допринети да се превазиђу уочени проблеми у овој области.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Ефекат изабране опције на јавне расходе ће се огледати кроз трошкове рада надлежног органа у вођењу предвиђеног управног поступка.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

За спровођење изабране опције потребно је предвидети одређена буџетска средства.

Буџетска средства треба предвидети за надокнаду учесницима стручне комисије у поступку давања мишљења и оцене извештаја о стратешкој процени. Та средства се обезбеђују из републичких, покрајинских и локалних извора. Такође израда информационог система се финансира из републичког буџета.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Изабрана опција не уводи међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Изабрана опција не претпоставља оснивање нових институција ни реструктурирање постојећих, нити посебне обуке за државне службенике.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Трошкови који проистичу из спровођења изабране опције немају утицај на редовно планирање буџета Републике Србије.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Спровођење изабране опције не може имати ванредне утицаје на буџет других институција.

ПРИЛОГ 6:

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Изабрана опција не утиче директно на привреду и утицај њеног спровођења може бити видљив спровођењем предметних планова, програма и политика.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Изабрана опција последично може утицати на рад, а самим тим и на конкурентност привредних субјеката, кроз имплементацију предметних планова, програма и политика.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Изабране опције не утичу на услове конкуренције.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Изабрана опција не прописује обавезан трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција не утиче на друштвено богатство и његову расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изабрана опција нема ефеката на квалитет и статус радне снаге, нити уводи нова права, обавезе и одговорности носилаца пројеката као послодаваца.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Примена овог закона неће проузроковати додатне трошкове грађанима, али корист хоће, имајући у виду значајне непосредне и посредне утицаје планова, програма и политика на чиниоце животне средине. Штавише, такви утицаји и недостатак њихове процене често узрокују значајне економске губитке и ремете одрживи раст. Изабрана опција прописује обавезе предлагача планова, програма и политика у циљу смањења утврђених, описаних и процењених утицаја на животну средину и обавезно информисање грађана о исходима спровођења пројеката.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно

спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Ефекти реализације изабране опције неће штетно утицати на неку специфичну групу популације, већ ће имати позитивне утицаје у смислу унапређења заштите животне средине у целини, а тај позитивни утицај ни на који начин неће негативно утицати на успешно спровођење те опције.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Мере изабране опције немају утицај на друштвене групе понаособ, већ на друштво у целини, и то позитиван утицај, кроз унапређења заштите животне средине у целини.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Изабрана опција не би утицала на тржиште рада и запошљавање.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Изабране опције омогућавају равноправан третман и не доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Изабрана опција не утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Реализацијом изабраних опција се не утиче на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Реализацијом изабраних опција се не утиче на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе.

ПРИЛОГ 8:

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Изабрана опција позитивно утиће на животну средину, првенствено кроз утврђивања могућих значајних утицаја на животну средину услед имплементације планова и програма. Утврђивањем мера за смањење негативних утицаја знаћајно се постиже побољшање утицаја на квалитет животне средине, као и на смањење могуће деградације и загађење воде, земљишта, ваздуха и биодиверзитета услед имплементације планова и програма.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Изабрана опција позитивно утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну, јер се обезбеђује очување станишта, екосистема и врста, очување изворне генетичке разноврсности, одржавање природних еколошких процеса који могу бити угрожени спровођењем пројеката.

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Изабрана опција има за циљ да позитивно утиче на здравље људи, смањујући ризик од значајне непосредне и посредне утицаје планова и програма на чиниоце животне средине.

4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Изабрана опција има за циљ избегавање, спречавање, смањење и, где је то могуће, отклањање сваког значајнијег штетног утицаја, као и увећање позитивног утицаја планова, програма и политика на животну средину, чиме се позитивно утиче на живот и здравље људи.

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Изабрана опција има за циљ избегавање, спречавање, смањење и, где је то могуће, отклањање сваког значајнијег штетног утицаја, као и увећање позитивног утицаја планова, програма и политика на животну средину, чиме се позитивно утиче на живот и здравље људи, као и на земљиште.

Додатно, изабрана опција прописује и адекватно планирање простора, јер јасно дефинише начине праћења утицаја планова, програма и политика на животну средину, разумне алтернативе које су разматране, као и главне разлоге за одабрана решења, како би се пружила већа заштита стамбених подручја, површина јавне намене и животне средине, укључујући природна и осетљива подручја од посебног значаја за заштиту.

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Изабраном опцијом уводи се израда централне базе података. Централну базу података уводи Министарство заштите животне средине. Координацију и контролу уношења података у базу ће радити Министарство заштите животне средине. Податке ће да унесу органи надлежни за доношење планова и програма. За формирање и примене централне базе података треба спровести одређене активности које се односе на обуку запослених, техничко технолошке и организационе промене, које ће Министарство заштите животне средине спровести у року од две године од доношења новог Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Недовољно квалитетна примена Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину на свим нивоима власти ће се решити пријемом стручних кадрова и њиховом едукацијом за примену наведеног Закона. За све кадрове ће се спровести семинари и радионице за сваки сегмент примене новог Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Постојећа јавна управа има одређене капацитете за спровођење изабране опције, али је потребно јачање административних капацитета, како за вођење управних

поступака у овој области, тако и за потребе инспекцијских надзора, посебно имајући у виду старосну структуру запослених.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију изабране опције није потребно реструктурирање постојећег државног органа.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Да, изабрана опција је у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Изабрана опција предвиђа позитиван утицај на владавину права и безбедност кроз јасно прописана права и обавезе предлагача планова, програма и политика и државних органа, као и систем надзора над спровођењем прописаних обавеза.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Изабрана опција позитивно утиче на одговорност и транспарентност рада државног органа, кроз јасно прописане обавезе државног органа и јасно прописане обавезе, како предлагача, тако и државног органа у информисању јавности и доступности информација грађанима.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Да би се изабрана опција спровела, потребно је усвојити подзаконске акте. Предвиђено је да се подзаконски акти неопходни за спровођење изабране опције усвоје у року од 6 месеци од ступања на снагу изабране опције, а да се остали подзаконски акти, који нису од кључног значаја за почетак спровођења изабране опција и којима се обезбеђује касније доследно спровођење и одрживост, усвоје у року од 12 месеци од ступања на снагу изабране опције.

ПРИЛОГ 10:

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

Ради израде Предлога закона о стратешкој процени утицаја на животну средину формирана је радна група сачињена од представника Министарства заштите животне средине и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре а са циљем да се на најбољи начин дефинишу појединачне одредбе и прецизирају најбоља решења.

Спровођење изабране опције је приоритет за министарство надлежно за послове заштите животне средине.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

Финансијска средства за спровођење Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину планираће се у оквиру лимита на разделу Министарства заштите животне средине који ће бити опредељени од стране Министарства финансија у складу са билансним могућностима.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоје додатни ризици.

СПРОВОЂЕЊЕ КОНСУЛТАТИВНОГ ПРОЦЕСА

У поступку припреме Нацрта закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, Министарство заштите животне средине спровело је јавне консултације о Нацрту закона, у периоду од 17. новембра до 1. децембра 2021. године.

Текст Нацрта закона о стратешкој процени утицаја на животну средину објављен је на званичној интернет страници Министарства заштите животне средине, а сва заинтересована лица била су у могућности да примедбе, предлоге, сугестије и коментаре доставе електронским путем.

Јавним консултацијама о првом Нацрту закона присуствовали су представници државних органа и организација, привредних субјеката и друга заинтересована лица у области заштите животне средине:

1. Министарство заштите животне средине;
2. Министарства здравља;
3. Инстута за архитектуру и урбанизам Србије;
4. Градска управа Новог Сада;
5. Градска управа града Панчева;
6. Градска управа Ниш;
7. Градска управа Суботица;
8. Електровиреде Србије.

Коментаре, примедбе и сугестије доставили су:

1. Драгана Јелисавац Ердељан, Министарство рударства и енергетике;
2. Славица Јевтић, Министарство здравља;
3. ЈП „Електропривреда Србије“;
4. Градска управа града Панчева, секретаријат за заштиту животне средине;
5. Гордана Гавриловић и Жика Рех, Градска управа Суботица, Секретаријат за пољопривреду и заштиту животне средине;
6. Мирјана Јовановић, Коалиција 27;
7. др Бошко Јосимовић, Институт за архитектуру и урбанизам Србије;
8. Александра Лакета, Градска управа Новог Сада;
9. Небојша Петровић, ЕМС а.д. Београд;
10. Марија Ћорић, општинска управа Србобран;
11. Евица Рајић, Ecologica Urbo, Крагујевац;
12. Александра Алексић, NIS а.д.;
13. Јована Савић, градска управа за имовину и одрживи развој Ниш;

Значајни број примедби је дао Институт за архитектуру и урбанизам Србије, као обрађивач великог броја стратешких процена утицаја на животну средину. Њихове, као и све остале примедбе су размотрене и поједине су прихваћене. Већина значајних примедби које су биле прихваћене или које нису биле прихваћене односиле су се на следеће:

- Захтев да се формирање стручне комисије буде обавезно. Примедба је прихваћена;
- Потребно је да се прецизира прихватљивост, старост и квалитет података из претходно спроведених стратешких процена које припадају истој хијерархијској структури. Примедба је делимично прихваћена па је чланом 7. став 3. прописано следеће" Подаци из раније спроведених стратешких процена морају бити ажурни, поуздани и приказани на такав начин да се на основу њих могу поуздано утврдити, описати и проценити одређени могући утицаји планова и програма на чиниоце животне средине";
- Члан 11. Став 1. треба допунити тако да гласи: Орган надлежан за припрему плана и програма или финансијер плана и програма одлучује о избору обрађивача извештаја о стратешкој процени утицаја. Примедба није прихваћена пошто је једино орган надлежан за припрему планова и програма задужен за избор обрађивача извештаја о стратешкој процени;
- Члан 11. Избор обрађивача извештаја о стратешкој процени. Све су чешће примедбе заинтересованих страна, посебно НВО у вези избора обрађивача СПУ, односно поставља се питање да ли иста фирма може да ради и планска документа и СПУ. Примедба није прихваћена пошто то није у складу са СЕА Директивом. Такође чланом 11. је да избор обрађивача плана или програма и избор обрађивача стратешке процене утицаја зависи од одлуке Органа надлежног за припрему плана и програма.
- Члан 23-28. Потребно је законом омогућити временско усклађивање, односно могућност истовременог спровођења свих или бар појединих фаза у поступку СПУ формулисаних у члановима 23.-27. како би се временски рационализовао поступак

СПУ однодно омогућио у исто време рад стручне комисије и организација и учешће јавности. Примедба је прихваћена;

Достављене су примедбе и коментари од стране представника државних органа и организација, привредних субјеката и друга заинтересована лица у области заштите животне средине, које су размотрене, припремљен је Извештаја о спроведеној јавној расправи и објављен на интернет страници Министарства заштите животне средине.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство заштите животне средине

2. Назив прописа

Предлог закона о стратешкој процени утицаја на животну средину

Law on Strategic Environmental Impact Assessment

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа.

Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП), Наслов VIII – Политике сарадње, члан 111. - Животна средина.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума.

- члан 111, општи рок, Наслов VI, (члан 72.)

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума.

- ССП, Наслов VIII – Политике сарадње, члан 111. - Животна средина;

- испуњава у потпуности

Предлог закона о стратешкој процени утицаја на животну средину је у складу са чланом 111. ССП јер доприноси сарадњи у области животне средине кроз усклађивање српских прописа са Директивама ЕУ и са оним правним тековинама ЕУ којима се предвиђа да државе чланице саме ближе уређују поједина питања у овој области која нису детаљно уређена прописима ЕУ.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума.

Не постоје

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Доношење Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину предвиђено је Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ, четврти квартал 2022. године.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима.

-Уговор о функционисању Европске Уније III – Политике ЕУ и унутрашње мере, Наслов XX – животна средина, члан 191.

Treaty on the Functioning of the European Union, article 191. (OJ C83)

- потпуно усклађено

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима.

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину извршено је усаглашавање са следећим секундарним изворима права ЕУ:

Directive 2001/42/EC of the European Parliament and of the Council of 27 June 2001 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment

Директивом 2001/42/ЕС о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину

-Делимично усклађено

Потпуно преношење Директиве 2001/42/ЕС планирано је усвајањем Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и доношењем подзаконских аката. Биће постигнута потпуна усклађеност усвајањем два Правилника, Правилник о избору и раду стручне комисије и Правилник о начину обавештавања јавности и спровођења јавне расправе о нацрту плана и програма и извештају о стратешкој процени

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима.

-Не постоје

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност.

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину ће се постићи делимична усклађеност прописа са прописима ЕУ из области процене утицаја одређених планова и програма на животну средину, а потпуна усклађеност ће се постићи усвајањем подзаконских аката

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

Потпуна усклађеност ће се постићи усвајањем подзаконских аката

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Предложеним Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину врши се транспоноване одредби Директивом 2001/42/ЕС о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину. Из тог разлога потребно је попуњити Табелу усклађености прописа.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Директива 2001/42/ЕС није преведена на српски језик.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину није преведен на службене језике ЕУ.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У изради Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину учествовала је Радна група формирана 2018. године.

1. DIRECTIVE 2001/42/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 June 2001 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment

Директива Европског парламента и Савета 2001/42/ЕС од 27. Јуна 2001. године о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину

2. (CELEX)
32001L0042

3. Овлашћени предлагач: Влада
Обрађивач: Министарство заштите животне средине

4. мај 2023. године

Назив прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније
Предлог закона о стратешкој процени утицаја на животну средину

6. НПАА:
2022-519

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)	ђ)
Одредба прописа ЕУ (члан, став, подстав, тачка, анекс)	Садржина одредбе	Одредбе прописа (члан, став, тачка)	Садржина одредбе	Усклађеност одредбе прописа са одредбом прописа ЕУ (потпуно усклађено, делимично усклађено, неусклађено, непереносиво)	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непереносивост	Предвиђени датум за реализацију потпуне усклађености	Напомена о усклађености прописа са прописима ЕУ
1.	Objectives The objective of this Directive is to provide for a high level of protection of the environment and to contribute to the integration of environmental considerations into the preparation and adoption of plans and	Члан 1.	Овим законом уређују се услови, начин и поступак вршења процене утицаја на животну средину (у даљем тексту: стратешка процена), стратегија и програма који се доносе у складу са законом којим се уређује плански систем (у даљем тексту: програми), просторних и урбанистичких планова дефинисаних законом којим се уређује просторно и урбанистичко планирање,	Одредба је потпуно усклађена	Одредба је општа и садржи предмет Директиве		

<p>programmes with a view to promoting sustainable development, by ensuring that, in accordance with this Directive, an environmental assessment is carried out of certain plans and programmes which are likely to have significant effects on the environment.</p>		<p>као и планова и основа који се доносе у складу са другим законима (у даљем тексту: планови) у поступку припреме и усвајања планова и програма.</p>				
<p>2.a) Definitions For the purpose of this directive (a) plans and programmes' shall mean plans and programmes, including those co-financed by the European Community, as well as any modifications to them: — which are subject to preparation and/or adoption by an authority at national, regional or local level or which are prepared by an authority for adoption, through a</p>	<p>Члан 3. став 1. тачка 1</p>	<p>1) планови и програми јесу сви развојни или други планови и програми, основе, стратегије, укључујући и њихове измене, које припрема и/или усваја орган на републичком, покрајинском или локалном нивоу, или које надлежни орган припрема за одговарајући поступак усвајања у Народној скупштини или Влади, односно скупштини или извршном органу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, плански документи јавних политика</p>	<p>Одредба је потпуно усклађена</p>			

	<p>legislative procedure by Parliament or Government, and — which are required by legislative, regulatory or administrative provisions;</p>		<p>који се доносе на основу закона којим се уређује плански систем, планови и програми чија се изада суфинансира из предприсутних фондова Европске уније, као и планови и програми који се доносе на основу прописа (у даљем тексту: планови и програми);</p>				
2.b)	<p>(b) 'environmental assessment' shall mean the preparation of an environmental report, the carrying out of consultations, the taking into account of the environmental report and the results of the consultations in decision-making and the provision of information on the decision in accordance with Articles 4 to 9;</p>	<p>Члан 3. став 1. тачка 2.</p>	<p>2) стратешка процена утицаја одређених планова и програма на животну средину подразумева припрему извештаја о стратешкој процени, спровођење поступка консултација јавности и заинтересованих органа и организација, уважавање извештаја и резултата консултација у поступку одлучивања и доношења или усвајања одређених планова и програма, као и пружање информација и података о донетој одлуци јавности и заинтересованим органима и организацијама;</p>	<p>Одредба је потпуно усклађена</p>			

2.c)	(c) 'environmental report' shall mean the part of the plan or programme documentation containing the information required in Article 5 and Annex I;	Члан 3. став 1. тачка 3.	3) извештај о стратешкој процени је документ који је саставни део планске документације која се прилаже уз план или програм и садржи идентификацију, опис, вредновање и процену могућих непосредних, посредних, секундарних, кумулативних, прекограничних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, трајних и привремених, позитивних и негативних значајних утицаја на животну средину ради реализације плана и програма, као и главне варијанте које је орган надлежан за припрему плана и програма разматрао у односу на циљеве и географски обухват плана или програма чије доношење предлаже.	Одредба је потпуно усклађена			
------	---	--------------------------	--	------------------------------	--	--	--

2.d)	(d) 'The public' shall mean one or more natural or legal persons and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organisations or groups	Члан 3. став 1. тачка 5.	5) јавност обухвата једно или више физичких или правних лица, њихова удружења, организације или групе;	Одредба је потпуно усклађена			
3.1.	Scope An environmental assessment, in accordance with Articles 4 to 9, shall be carried out for plans and programmes referred to in paragraphs 2 to 4 which are likely to have significant environmental effects.	Члан 5. став 1.	Стратешка процена утицаја на животну средину врши се обавезно за планове и програме када постоји могућност да њихова примена изазове значајне негативне последице по животну средину, и то за:	Одредба је потпуно усклађена			
3.2.a)	Subject to paragraph 3, an environmental assessment shall be carried out for all plans and programmes, (a) which are prepared for agriculture, forestry, fisheries, energy, industry, transport, waste management, water management, telecommunications, tourism, town and country planning or	Члан 5. став 1. тачка 1.	1) све планове и програме који се припремају у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, рударства, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и	Одредба је потпуно усклађена			

	land use and which set the framework for future development consent of projects listed in Annexes I and II to Directive 85/337/EEC, or		фауне, климатских промена, којима се успоставља оквир за одобравање пројеката одређених прописима којима се уређује поступак процене утицаја на животну средину;				
3.2.b)	(b) which, in view of the likely effect on sites, have been determined to require an assessment pursuant to Article 6 or 7 of Directive 92/43/EEC.	Члан 5. став 1. тачка 2.	2) планове и програме који подлежу оцени прихватљивости за еколошку мрежу у складу са прописима којима се уређује заштита природе;	Одредба је потпуно усклађена			
3.3.	Plans and programmes referred to in paragraph 2 which determine the use of small areas at local level and minor modifications to plans and programmes referred to in paragraph 2 shall require an environmental assessment only where the Member States determine that they are likely to have significant	Члан 5. став 2.	Одлуку о стратешкој процени за планове и програме из става 1. овог члана којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена планова и програма, као и за планове и програме који нису наведени у ставу 1. овог члана, доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако, на	Одредба је потпуно усклађена			

	environmental effects.		основу критеријумима прописаних овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.				
3.4.	Member States shall determine whether plans and programmes, other than those referred to in paragraph 2, which set the framework for future development consent of projects, are likely to have significant environmental effects.	Члан 5. став 2.	Одлуку о стратешкој процени за планове и програме из става 1. овог члана којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена планова и програма, као и за планове и програме који нису наведени у ставу 1. овог члана, доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако, на основу критеријумима прописаних овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.	Одредба је потпуно усклађена			
3.5.	Member States shall determine whether plans or programmes referred to in paragraphs 3 and 4 are likely to have significant environmental effects	Члан 6. став 1 и 2. Члан 10. став 2.	Члан 6. Критеријуми за утврђивање могућности значајних непосредних и посредних утицаја на животну средину спровођења планова и	Одредба је потпуно усклађена			

	<p>either through case-by-case examination or by specifying types of plans and programmes or by combining both approaches. For this purpose Member States shall in all cases take into account relevant criteria set out in Annex II, in order to ensure that plans and programmes with likely significant effects on the environment are covered by this Directive.</p>		<p>програма и доношење одлуке о потреби изради стратешке процене за планове и програме из члана 5. став 2. овог закона садржани су у Прилогу I овог закона који је одштампан уз овај закон и чини његов саставни део.</p> <p>Орган надлежан за припрему плана и програма примењује критеријуме из става 1. овог члана за одређивање питања, проблема и релевантних података које мора да обухвати извештај о стратешкој процени за планове и програме из члана 5. овог закона.</p> <p>Члан 10.</p> <p>Одлука из става 1. овог члана садржи нарочито:</p> <p>1) податке о врсти и географском обухвату плана и програма;</p> <p>2) податке о разлозима, циљевима и проблемима које решава и планском и програмском основу доношења плана и</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>програма;</p> <p>3) одлуку надлежног органа донету у поступку претходне оцене прихватљивости за планове и програме који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;</p> <p>4) сагласност органа надлежног за заштиту животне средине;</p> <p>5) разлоге да се не спроводи поступак стратешке процене према критеријумима из члана 6. став 1. овог закона;</p> <p>6) друге релевантне податке на основу којих је одлучено да се не спроводи поступак стратешке процене.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

3.6.	In the case-by-case examination and in specifying types of plans and programmes in accordance with paragraph 5, the authorities referred to in Article 6(3) shall be consulted.	Члан 9. став 1.	Одлуку о спровођењу поступка стратешке процене доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.	Одредба је потпуно усклађена			
3.7.	Member States shall ensure that their conclusions pursuant to paragraph 5, including the reasons for not requiring an environmental assessment pursuant to Articles 4 to 9, are made available to the public.	Члан 10. став 4. и 5. и 6.	Одлука из става 1. овог члана је саставни део обавештења о почетку израде програма који се објављује на интернет страници, односно на порталну е-консултације органа надлежног за припрему програма. Одлука из става 1. овог члана је саставни део одлуке о припреми плана и објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије", службеном гласилу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе. Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да о одлуци из	Одредба је потпуно усклађена			

		<p>става 1. овог члана обавести заинтересоване органе и организације и јавност путем своје интернет странице, као и централног веб портала посебно намењеног обавештавању о поступцима стратешке процене.</p>					
3.8.	<p>The following plans and programmes are not subject to this Directive:</p> <p>— plans and programmes the sole purpose of which is to serve national defence or civil emergency,</p> <p>— financial or budget plans and programmes.</p>	Члан 2.	<p>Одредбе овог закона не односе се на планове и програме намењене одбрани земље, на планове и програме намењене уклањању и отклањању последица елементарних непогода, финансијске, буџетске планове и планове развоја докумената јавних политика који се доносе на основу закона којим се уређује плански систем.</p>	Одредба је потпуно усклађена			

3.9.	This Directive does not apply to plans and programmes co-financed under the current respective programming periods (1) for Council Regulations (EC) No 1260/1999 (2) and (EC) No 1257/1999 (3).			непрениосиво	Одредба не садржи прениосиву обавезу за државу чланицу		
4.1.	General obligations The environmental assessment referred to in Article 3 shall be carried out during the preparation of a plan or programme and before its adoption or submission to the legislative procedure.	Члан 8. став 1.	Поступак стратешке процене спроводи се у току израде нацрта плана и програма пре утврђивања предлога плана и програма и његовог упућивања у поступак доношења, на начин прописан овим законом.	Одредба је потпуно усклађена			
4.2	The requirements of this Directive shall either be integrated into existing procedures in Member States for the adoption of plans and programmes or incorporated in procedures established to comply with this Directive	Члан 1. Члан 27. став 6. и 7.	Члан 1. Овим законом уређују се услови, начин и поступак вршења процене утицаја на животну средину (у даљем тексту: стратешка процена), стратегија и програма који се доносе у складу са законом којим се уређује плански систем (у даљем тексту: програми),				

			<p>просторних и урбанистичких планова дефинисаних законом којим се уређује просторно и урбанистичко планирање, као и планова и основа који се доносе у складу са другим законима (у даљем тексту: планови) у поступку припреме и усвајања планова и програма.</p> <p>Члан 27.</p> <p>Јавни увид и јавна расправа организују се, по правилу, у оквиру излагања плана и програма на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са прописом којим се уређује поступак доношења плана и програма.</p> <p>Ако прописом којим се уређује поступак доношења плана и програма није предвиђен јавни увид и јавна расправа о плану и програму, орган надлежан за припрему плана и програма одлуком о изради плана и програма или посебном одлуком одређује јавни увид и одржавање јавне расправе из става 2.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			овог члана.				
4.3.	Where plans and programmes form part of a hierarchy, Member States shall, with a view to avoiding duplication of the assessment, take into account the fact that the assessment will be carried out, in accordance with this Directive, at different levels of the hierarchy. For the purpose of, <i>inter alia</i> , avoiding duplication of assessment, Member States shall apply Article 5(2) and (3).	Члан 7. став 2-4.	Ако је план и програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена спроводи се у складу са смерницама стратешке процене плана и програма вишег хијерархијског нивоа. Орган надлежан за припрему плана и програма може узети у обзир релевантне информације и податке раније спроведене стратешке процене планова и програма који припадају истој хијерархијској структури за одређивање релевантних информација које мора да обухвати извештај о стратешкој процени у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних утицаја на животну средину. Подаци из раније спроведених стратешких процена морају да буду ажурни, поуздани и приказани на начин да на	Одредба је потпуно усклађена			

			<p>ОСНОВУ ЊИХ МОГУ ПОУЗДАНО да се утврде, опишу и процене одређени могући утицаји планова и програма на чиниоце животне средине.</p>				
5.1.	<p>Environmental report Where an environmental assessment is required under Article 3(1), an environmental report shall be prepared in which the likely significant effects on the environment of implementing the plan or programme, and reasonable alternatives taking into account the objectives and the geographical scope of the plan or programme, are identified, described and evaluated. The information to be given for this purpose is referred to in Annex I.</p>	Члан 14. став 1. и 3.	<p>Извештај о стратешкој процени је документ којим се утврђују, описују, вреднују и процењују значајни утицаји на чиниоце животне средине до којих може да дође спровођењем плана и програма, главне варијанте које је орган надлежан за припрему плана и програма разматрао узимајући у обзир циљеве и географски обухват плана и програма и одређују мере за спречавање и/или смањење процењених негативних утицаја на животну средину.</p> <p>Извештај из става 1. овог члана садржи нарочито:</p> <p>1) полазне основе стратешке процене;</p> <p>2) опште и посебне циљеве стратешке процене и избор</p>	Одредба је потпуно усклађена			

			<p>индикатора;</p> <p>3) процену могућих непосредних, посредних, кумулативних, прекограничних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, трајних и привремених, позитивних и негативних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине на предметном подручју;</p> <p>4) предлог мера предвиђених за спречавање и/или смањење проценених негативних утицаја на животну средину;</p> <p>5) одлуку надлежног органа донету у поступку главне оцене прихватљивости за планове и-програме који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;</p> <p>6) смернице за спровођење</p>			
--	--	--	---	--	--	--

		<p>стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;</p> <p>7) програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг);</p> <p>8) приказ коришћене методологије и тешкоће у изради извештаја о стратешкој процени;</p> <p>9) приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма-са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план и програм</p> <p>10) нетехнички резиме информација добијених у оквиру тач. 1) – 9) овог става и закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;</p> <p>11) друге податке од значаја</p>			
--	--	--	--	--	--

			<p>за стратешку процену у складу са критеријума за оцену извештаја о стратешкој процени из Прилога II који је одштампан уз овај закон и чини његов саставни део.</p>				
5.2.	<p>The environmental report prepared pursuant to paragraph 1 shall include the information that may reasonably be required taking into account current knowledge and methods of assessment, the contents and level of detail in the plan or programme, its stage in the decision-making process and the extent to which certain matters are more appropriately assessed at different levels in that process in order to avoid duplication of the assessment.</p>	<p>Члан 7. и Члан 9, став 2.</p>	<p>Члан 7.</p> <p>Стратешка процена се спроводи на основу нивоа, врсте, циљева, садржаја и географског обухвата плана и програма.</p> <p>Ако је план и програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена спроводи се у складу са смерницама стратешке процене плана и програма вишег хијерархијског нивоа.</p> <p>Орган надлежан за припрему плана и програма може узети у обзир релевантне информације и податке раније спроведене стратешке процене планова и програма који припадају истој хијерархијској</p>				

		<p>структури за одређивање релевантних информација које мора да обухвати извештај о стратешкој процени у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних утицаја на животну средину.</p> <p>Подаци из раније спроведених стратешких процена морају да буду ажурни, поуздани и приказани на начин да на основу њих могу поуздано да се утврде, опишу и процене одређени могући утицаји планова и програма на чиниоце животне средине.</p> <p>Члан 9.</p> <p>Одлука из става 1. овог члана садржи нарочито:</p> <p>1) податке о врсти плана и програма у складу са чланом 5. овог закона;</p> <p>2) податке о разлозима, циљевима, проблемима које решава, географском обухвату и планском и</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>програмском основу доношења плана и програма;</p> <p>3) податке о будућим пројектима за чије одобравање план и програм представљају оквир;</p> <p>4) разлоге за израду стратешке процене за планове и програме из члана 5. став 2. овог закона према критеријумима из члана 6. став 1. овог закона;</p> <p>5) приказ питања и проблема везаних за животну средину у плану и програму који ће бити разматрани у оквиру стратешке процене према критеријумима из члана 6. овог закона;</p> <p>6) одлуку надлежног органа донету у поступку претходне оцене прихватљивости за планове и програме који самостално или у стицају са другим планом и програмом, пројектом, радovima или активностима, могу имати утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја</p>			
--	--	---	--	--	--

			<p>еколошке мреже;</p> <p>7) информације о спроведеним поступцима стратешке процене за планове и програме који припадају истој хијерархијској структури;</p> <p>8) разлоге за изостављање појединих питања и проблема везаних за животну средину у плану и програму из стратешке процене;</p> <p>9) елементе извештаја о стратешкој процени;</p> <p>10) обавезе обрађивача извештаја о стратешкој процени (предлог методологије, састав стручног тима, рок израде и др);</p> <p>11) начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања извештаја о стратешкој процени;</p> <p>12) мишљење органа надлежног за послове заштите животне средине и</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			заинтересованих органа и организација; 13) друге податке од значаја за израду стратешке процене.				
5.3.	Relevant information available on environmental effects of the plans and programmes and obtained at other levels of decision-making or through other Community legislation may be used for providing the information referred to in Annex I.	Члан 7. став 2-4.	Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена утицаја на животну средину израђује се у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма вишег хијерархијског нивоа. Орган надлежан за припрему плана и програма може узети у обзир релевантне информације и податке раније спроведене стратешке процене планова и програма који припадају истој хијерархијској структури за одређивање релевантних информација које мора да обухвати извештај о стратешкој процени у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних	Одредба је потпуно усклађена			

			<p>Утицаја на животну средину.</p> <p>Подаци из раније спроведених стратешких процена морају бити ажурни, поуздани и приказани на такав начин да се на основу њих могу поуздано утврдити, описати и проценити одређени могући утицаји планова и програма на чиниоце животне средине.</p>				
5.4.	<p>The authorities referred to in Article 6(3) shall be consulted when deciding on the scope and level of detail of the information which must be included in the environmental report.</p>	Члан 9. став 5.	<p>Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да одлучи из става 1. овог члана обавести заинтересоване органе и организације и јавност путем своје интернет странице, као и централног веб портала посебно намењеног обавештавању о поступцима стратешке процене.</p>	Одредба је потпуно усклађена			

6.1.	<p>Consultations</p> <p>The draft plan or programme and the environmental report prepared in accordance with Article 5 shall be made available to the authorities referred to in paragraph 3 of this Article and the public.</p>	<p>Члан 26. Став 1. Члан 27. Став 1.</p>	<p>Члан 26. Орган надлежан за припрему плана и програма доставља заинтересованим органима и организацијама на мишљење извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма.</p> <p>Члан 27. Пре упућивања захтева за добијање сагласности на извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана и програма обавезно обезбеђује учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени и нацрта плана и програма.</p>	<p>Одредба је потпуно усклађена</p>			
6.2.	<p>The authorities referred to in paragraph 3 and the public referred to in paragraph 4 shall be given an early and effective opportunity within appropriate time frames to express their opinion on the draft plan or programme and the accompanying environmental report</p>	<p>Члан 26. став 1. и 2. и Члан 27. став 5.</p>	<p>(Члан 26. Орган надлежан за припрему плана и програма доставља заинтересованим органима и организацијама на мишљење извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма.</p>	<p>Одредба је потпуно усклађена</p>			

before the adoption of the plan or programme or its submission to the legislative procedure.		<p>Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева из става 1. овог члана.</p> <p>Члан 27.</p> <p>Рок за достављање мишљења и примедаба јавности на нацрт плана и програма и извештај о стратешкој процени не може да буде краћи од 30 дана од дана објављивања обавештења у средствима јавног информисања, осим ако прописом којим се уређује усвајање плана и програма није другачије одређено.</p>				
--	--	--	--	--	--	--

6.3.	Member States shall designate the authorities to be consulted which, by reason of their specific environmental responsibilities, are likely to be concerned by the environmental effects of implementing plans and programmes.	Члан 3. став 1. тачка 4. и 5.	4) заинтересовани органи и организације јесу органи и организације Републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе који, у складу са својим надлежностима, имају интерес у доношењу одлука које се односе на заштиту животне средине и здравља људи; 5) јавност обухвата једно или више физичких или правних лица, њихова удружења, организације или групе;	Одредба је потпуно усклађена			
6.4.	Member States shall identify the public for the purposes of paragraph 2, including the public affected or likely to be affected by, or having an interest in, the decision-making subject to this Directive, including relevant non-governmental organisations, such as those promoting environmental protection and other organisations	Члан 3. став 1. тачка 6.	6) заинтересована јавност обухвата јавност коју утиче или може да утиче план или програм и/или која има интерес у доношењу одлука које се односе на заштиту животне средине, укључујући удружења грађана која се баве заштитом животне средине и која су регистрована у складу са законом;	Одредба је потпуно усклађена			

	concerned.						
6.5	The detailed arrangements for the information and consultation of the authorities and the public shall be determined by the Member States.	<p>Члан 12 став 1.-3</p> <p>Члан 26 став 1. и 2.</p> <p>Члан 27. став 1. и 2.</p> <p>Члан 33. став 1. и 2.</p>	<p>Члан 12.</p> <p>У припреми одлуке о спровођењу поступка стратешке процене орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да од органа надлежног за послове заштите животне средине и заинтересованих органа и организација затражи мишљење.</p> <p>Уз захтев за давање мишљења из става 1. овог члана обавезно се доставља и предлог одлуке са садржином прописаном чланом 9. став 2. овог закона.</p> <p>Рок за достављање мишљења из става 1. овог члана је 15 дана од дана пријема захтева за давање</p>	Одредба је потпуно усклађена			

			<p>Мишљeња.</p> <p>Члан 26.</p> <p>Орган надлежан за припрему плана и програма доставља заинтересованим органима и организацијама на мишљeње извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма.</p> <p>Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљeње у року од 30 дана од дана пријема захтева из става 1. овог члана.</p> <p>Члан 27.</p> <p>Пре упућивања захтева за добијање сагласности на извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана и програма обавезно обезбеђује учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени и нацрта плана и програма.</p> <p>Орган надлежан за припрему плана и програма обавештава јавност из става</p>			

			<p>1. овог члана о начину, месту и роковима увида у садржину извештаја и нацрта-плана, односно програма-и достављања мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе</p> <p>Члан 33.</p> <p>Извештај о стратешкој процени, резултати учешћа заинтересованих органа и организација и јавности, као и друге државе у случају прекограничног утицаја, саставни су део планске документације.</p> <p>Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да обавести јавност о његовом усвајању путем најмање једних штампаних дневних новина, као и на својој интернет страници.</p>				
7.1.	<p>Transboundary consultations</p> <p>1. Where a Member State considers</p>	<p>Члан 32. став 2.</p>	<p>Ако спровођење плана и програма може да има значајан утицај на живот и здравље људи и животну средину друге државе или</p>	<p>Одредба је потпуно усклађена</p>			

<p>that the implementation of a plan or programme being prepared in relation to its territory is likely to have significant effects on the environment in another Member State, or where a Member State likely to be significantly affected so requests, the Member State in whose territory the plan or programme is being prepared shall, before its adoption or submission to the legislative procedure, forward a copy of the draft plan or programme and the relevant environmental report to the other Member State.</p>		<p>ако држава чија животна средина може да буде значајно угрожена то затражи, Министарство, у поступку учешћа заинтересованих органа и организација и јавности доставља, у што краћем року, а најкасније када буде информисало своју јавност, надлежном органу друге државе на мишљење информације, и то:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) нацрт плана и програма и извештај о стратешкој процени утицаја; 2) обавештење о поступку одлучивања и природи одлуке која може да буде донета; 3) о року у коме надлежни орган друге државе треба да саопшти своју намеру да учествује у поступку одлучивања. 				
--	--	--	--	--	--	--

7.2.	<p>Where a Member State is sent a copy of a draft plan or programme and an environmental report under paragraph 1, it shall indicate to the other Member State whether it wishes to enter into consultations before the adoption of the plan or programme or its submission to the legislative procedure and, if it so indicates, the Member States concerned shall enter into consultations concerning the likely transboundary environmental effects of implementing the plan or programme and the measures envisaged to reduce or eliminate such effects.</p> <p>Where such consultations take place, the Member States concerned shall agree on detailed arrangements to ensure that the authorities referred to in Article 6(3) and the public referred to in Article 6(4) in the Member State likely to be significantly affected</p>	Члан 32. став 3 и 4.	<p>Ако надлежни орган друге државе обавести Министарство да жели да учествује у поступку одлучивања, Министарство у договору са надлежним органом друге државе одређује разуман временски рок за достављање мишљења и примедаба на нацрт плана и програма, извештај о стратешкој процени и мере предложене за спречавање, смањење или отклањање значајних прекограничних утицаја спровођења плана и програма.</p> <p>Приликом прекограничних консултација, надлежни органи из става 2. овог члана договориће начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности друге државе у поступку одлучивања, приступу информацијама о могућим прекограничним утицајима и достављања мишљења и примедба.</p>	Одредба је потпуно усклађена			
------	---	----------------------	---	------------------------------	--	--	--

	are informed and given an opportunity to forward their opinion within a reasonable time-frame.						
7.3.	Where Member States are required under this Article to enter into consultations, they shall agree, at the beginning of such consultations, on a reasonable timeframe for the duration of the consultations.	Члан 32. став 3.	Ако надлежни орган друге државе обавести Министарство да жели да учествује у поступку одлучивања, Министарство у договору са надлежним органом друге државе одређује разуман временски рок за достављање мишљења и примедба на нацрт плана и програма, извештај о стратешкој процени и мере предложене за спречавање, смањење или отклањање значајних прекограничних утицаја спровођења плана и програма.	Одредба је потпуно усклађена			

8.	<p>Decision making</p> <p>The environmental report prepared pursuant to Article 5, the opinions expressed pursuant to Article 6 and the results of any transboundary consultations entered into pursuant to Article 7 shall be taken into account during the preparation of the plan or programme and before its adoption or submission to the legislative procedure.</p>	Члан 28.	<p>Орган надлежан за припрему плана и програма израђује извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности који садржи мишљења из члана 22. став 3, члана 26. став 2. и члана 27. овог закона, као и мишљења и примедбе достављене и изјављене у поступку прекограничних консултација.</p> <p>Извештај из става 1. овог члана израђује се у року од 30 дана од дана завршетка јавне расправе, односно прекограничних консултација и садржи образложење о свим прихваћеним или неприхваћеним мишљењима и примедбама и податке о начину на који су мишљења и примедбе укључени у нацрт плана и програма и извештај о стратешкој процени.</p>	Одредба је потпуно усклађена			
----	--	----------	--	------------------------------	--	--	--

9.1.(a)	<p>Information on the decision</p> <p>Member States shall ensure that, when a plan or programme is adopted, the authorities referred to in Article 6(3), the public and any Member State consulted under Article 7 are informed and the following items are made available to those so informed:</p> <p>(a) the plan or programme as adopted;</p>	Члан 33 став 2.	<p>Орган надлежан за припрему плана и програма дужан је да обавести јавност о његовом усвајању путем најмање једних штампаних дневних новина, као и на својој интернет страници.</p>	Одредба је потпуно усклађена			
9.1.(b)	<p>a statement summarising how environmental considerations have been integrated into the plan or programme and how the environmental report prepared pursuant to Article 5, the opinions expressed pursuant to Article 6 and the results of consultations entered into pursuant to Article 7 have been taken into account in accordance with Article 8 and the reasons for choosing the plan or programme as</p>	Члан 33. став 3.	<p>Обавештење из става 2. овог члана садржи нарочито:</p> <p>1) назив и обухват плана и програма;</p> <p>2) технички резиме извештаја о стратешкој процени.</p>	Одредба је потпуно усклађена			

	adopted, in the light of the other reasonable alternatives dealt with, and						
9.1.(c)	the measures decided concerning monitoring in accordance with Article 10.	Члан 33. став 3.	Обавештење из става 2. овог члана садржи нарочито: 1) назив и обухват плана и програма; 2) нетехнички резиме извештаја о стратешкој процени.	Одредба је потпуно усклађена			
9.2.	The detailed arrangements concerning the information referred to in paragraph 1 shall be determined by the Member States.	Члан 33. став 4.	Орган надлежан за припрему плана и програма обезбеђује доступност усвојеног плана и програма и извештаја о стратешкој процени после усвајања плана и програма, укључујући електронски приступ овим документима постављањем на својој интернет страници, као и централном веб порталу посебно намењеном обавештавању о поступцима стратешке процене.	Одредба је потпуно усклађена			

10.1.	<p>Monitoring</p> <p>Member States shall monitor the significant environmental effects of the implementation of plans and programmes in order, <i>inter alia</i>, to identify at an early stage unforeseen adverse effects, and to be able to undertake appropriate remedial action.</p>	Члан 20. став 1.	<p>Програм праћења стања животне средине у току спровођења садржи нарочито:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) опис циљева плана и програма; 2) индикаторе за праћење стања животне средине и значајних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине; 3) временску динамику прикупљања података; 4) права и обавезе надлежних органа; 5) мере ране идентификације и поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја спровођења плана и програма у циљу отклањања таквих утицаја; 6) друге елементе у зависности од врсте и обима плана и програма. 	Одредба је потпуно усклађена			
10.2.	In order to comply with paragraph 1, existing	Члан 20. став 2.	Програм праћења стања животне средине из	Одредба је потпуно			

	monitoring arrangements may be used if appropriate, with a view to avoiding duplication of monitoring.		става 1. овог члана је саставни део плана и програма и може да укључи податке из постојећег програма праћења који обезбеђује орган надлежан за послове заштите животне средине у циљу избегавања двоструког праћења.	усклађена			
11.1.	Relationship with other Community legislation An environmental assessment carried out under this Directive shall be without prejudice to any requirements under Directive 85/337/EEC and to any other Community law requirements.			непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу за државу нечланицу		
11.2.	For plans and programmes for which the obligation to carry out assessments of the effects on the environment arises simultaneously from this Directive and other Community legislation, Member States may			непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу за државу нечланицу		

	provide for coordinated or joint procedures fulfilling the requirements of the relevant Community legislation in order, <i>inter alia</i> , to avoid duplication of assessment.							
11.3.	For plans and programmes co-financed by the European Community, the environmental assessment in accordance with this Directive shall be carried out in conformity with the specific provisions in relevant Community legislation.			непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу нечланицу			

12.1.1	Information, reporting and review Member States and the Commission shall exchange information on the experience gained in applying this Directive				непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу нечланицу		
12.2.	Member States shall ensure that environmental reports are of a sufficient quality to meet the requirements of this Directive and shall communicate to the Commission any measures they take concerning the quality of these reports.				непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу нечланицу		
12.3.	Before 21 July 2006 the Commission shall send a first report on the application and effectiveness of this Directive to the European Parliament and to the Council. With a view further to integrating environmental protection requirements, in accordance with				непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу нечланицу		

	<p>Article 6 of the Treaty, and taking into account the experience acquired in the application of this Directive in the Member States, such a report will be accompanied by proposals for amendment of this Directive, if appropriate. In particular, the Commission will consider the possibility of extending the scope of this Directive to other areas/sectors and other types of plans and programmes</p>						
12.4.	<p>The Commission shall report on the relationship between this Directive and Regulations (EC) No 1260/1999 and (EC) No 1257/1999 well ahead of the expiry of the programming periods provided for in those Regulations, with a view to ensuring a coherent approach with regard to this Directive and subsequent Community Regulations.</p>			<p>непреносиво</p>	<p>Одредба не садржи преносиву обавезу за државу чланицу</p>		

13.1.	<p>Implementation of the Directive</p> <p>Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive before 21 July 2004. They shall forthwith inform the Commission thereof.</p>			непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу за државу нечланицу		
13.2.	<p>When Member States adopt the measures, they shall contain a reference to this Directive or shall be accompanied by such reference on the occasion of their official publication. The methods of making such reference shall be laid down by Member States.</p>			непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу за државу нечланицу		
13.3.	<p>The obligation referred to in Article 4(1) shall apply to the plans and programmes of which the first formal preparatory act is subsequent to the date referred to in paragraph</p>			непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу за државу нечланицу		

	<p>1. Plans and programmes of which the first formal preparatory act is before that date and which are adopted or submitted to the legislative procedure more than 24 months thereafter, shall be made subject to the obligation referred to in Article 4(1) unless Member States decide on a case by case basis that this is not feasible and inform the public of their decision</p>				<p>непреносиво</p>	<p>Одредба не садржи преносиву обавезу за државу чланицу</p>		
13.4.	<p>Before 21 July 2004, Member States shall communicate to the Commission, in addition to the measures referred to in paragraph 1, separate information on the types of plans and programmes which, in accordance with Article 3, would be subject to an environmental assessment pursuant to this Directive. The Commission shall make this information available to the Member States. The information will be updated on a regular basis.</p>							

14.	<p>Entry in the force</p> <p>This Directive shall enter into force on the day of its publication in the <i>Official Journal of the European Communities</i>.</p>			непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу за државу нечланицу		
15.	<p>Addressees</p> <p>This Directive is addressed to the Member States.</p>			непреносиво	Одредба не садржи преносиву обавезу за државу нечланицу		